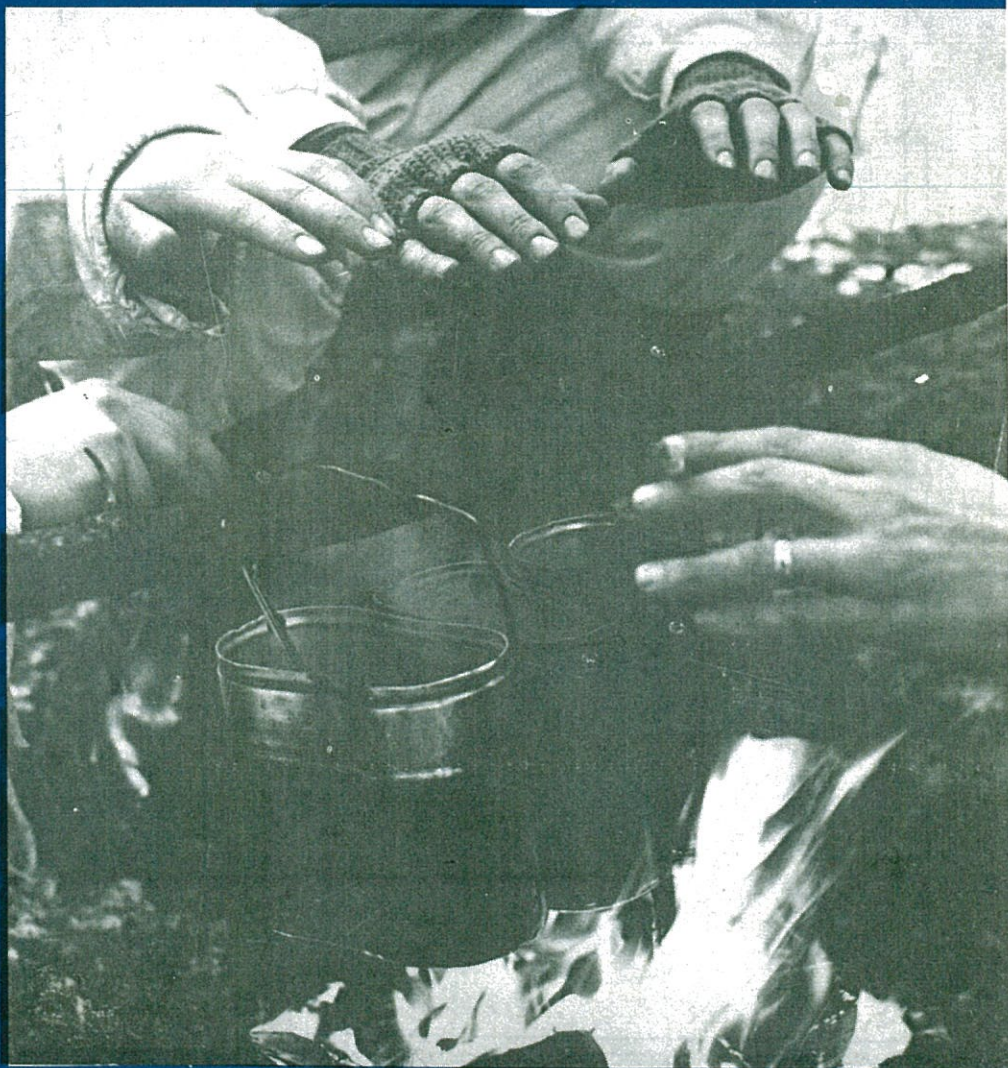
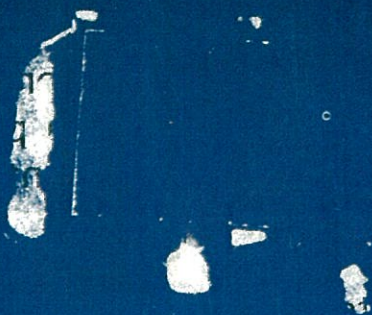

KYLLIKRABUUTA

N:o 1/1975

Säästöpankkien Keskuspankki
Aleksin ja Mikon kulmassa

OY Kiinteistönvälitys-OKV

Runeberginkatu 23 D
Helsinki 10

ASUNTOKESKUSKUNTA
TAMPEREEN HAKA

Hämeenkatu 16
Tampere 20

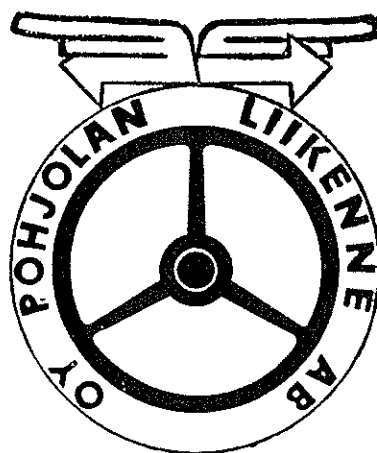
Virkapukujen lisäksi valmistamme myös
mittatilaustyönä **SIVIILIPUKUJA.**

- MITTAPUKU LAHES NUMERO-
PUVUN HINNALLA!
- KANNATTAA OTTAA
NEUVOTTELUYHTEYS

Valtion Pukutehdas

HÄMEENLINNA - PUH. 917 - 28 121

Oy Pohjolan Liikenne Ab.

Valtion Viljavarasto

Helsinki, Stenbäckinkatu 26
Postilokero 227, puhelin 413 400

OY TAMPELLA AB

Eklofin Tehtaat
Porvoo

OY BLOMBERG AB

HAMINA

MYLLYKOSKI OY

Myllykoski
Puh. 951 - 56 421.

OY LAIVATEOLLISUUS AB

TURKU

SUOMEN HÖYRYLAIVA OSAKEYHTIÖ

Helsinki

Tampereen Asepaja Oy

Vuolteenkatu 13
33 100 Tampere 10
Puh. 931 - 29 435

Suoritamme kaikkia alaan kuuluvia
töitä

OY LUMIVALKO AB

Turku

OSUUSKUNTA LÄNNEN MAITO

27820 Iso-Vimma

MATTI ELORANTA OY

Halikko as puh 924-64051

Sisartehtaat

IISTERÄS OY

Suonenjoki

NYA AB GÄVLE VARV

Gävle

SALON SOKERITEHDAS OY

Salo

TRAKTOAUTO OY

Vilhonkatu 21

Puh 924-7447

Salo

Askossa on suur- valikoimat

Pieni käsiraha!
Pitkä maksuaika!
Eikä korkoa!

Voitot kotiin

Kilpailusaavutuksia
Vihtavuori-patruunoilla:
SKEET EM

1973 nuorten joukkue mestaruus

1974 mieskohtainen
pronssimitali
nuorten mieskohtainen
hopeamitali
nuorten joukkue,
pronssimitali

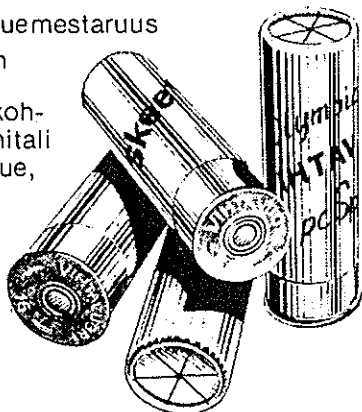
SKEET MM

1974 mieskohtainen
pronssimitali

KEMIRA

VIHTAVUORI

-tehty täysosumia varten-

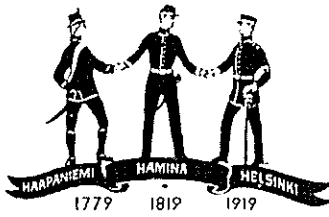

SISÄLTÖ

Jääkärit – vapaustaistelijat	5
Suomen ulkomaantiedotus	6
Japanin sodan veteraani	9
Kylmästä sodasta Etyk- neuvotteluihin	12
Sotaväen herättämiä tunteja	16
Sattui Kadettikoulussa	20
Sairaala sotavammaisille	22
Miksi palvelen puolustusvoimissa	24
Tässä sitä ollaan	30
Vahdinvaihto	32
Kirjallisuutta	34
Puolesta – vastaan	36
Toiminnanjohtajan näkökulmasta	37
Kadettipiirien toimintaa	38
Itse asiasta	43
In memoriam	44

Kansi: Nuotiolla
(Ruotuväki)

Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan

KYLKIRAUTA

N:o 1/1975

Kadettikunta ry:n järjestölehti n:o 107

Päätoimittaja: Evi Martti Sinerma
Pettus-os, puh. Hki 625801

Toimitussihteeri: VTM Erkki
Paukkunen
Pettus-os, puh. Hki 625801

Päätoimittajan neuvotteluryhmä:

Jaakko Isotalo
Hannu Karpo
Matti Kohva
Eero Sauri
Hannu Sinerma
Juha Tantt
Sakari Virkkunen

Toimitusneuvosto

Per Heinrich
Anssi Huovila
Erik Lagerström
Toivo Lehmusvirta
Pentti Palmu
Lauri Reunala
Reino Waris
Gunnar Ohman

Ilmoitushankinta

Evi Toivo Lehmusvirta
Nahkahousuntie 6 C 76
00200 Helsinki 20, puh 90-671983

Osoitteen muutokset: Kadettikunta ry/
rouva Sirkka-Liisa Törmänen, Puna-
vuorenk. 14 B 32 00150 Hki 15, puh
Hki 665 739

Tilauhinta 10 mk/v
Irttonumerot 2,50 mk

Aikakauslehtien liiton jäsen

JÄÄKÄRIT – VAPAUSTAISTELIJAT

Näinä päivinä on tullut kuluneeksi kuusikymmentä vuotta siitä, kun suomalaiset vapaustaistelijat, jääkärit lähtivät vieraille maille saamaan koulutusta tulevaan suureen tehtäväänsä. Tänä päivänä noista lähes kahdesta tuhannesta miehestä on elossa vajaat kaksisataa. Vaikka sankarit eivät eläkään ikuisesti, todelliset sankariteot jäävät historian lehdille.

Jääkärien merkitys maamme vapauttamisessa ja uuden itsenäisen ja kansallisen valtion luomisessa on kiistaton. Jokaista lähtijää ja samoin myös myöhemmin kotimaahan palannutta nuorta miestä elähdytti voimakas isänmaanrakkaus, johon ei liittynyt mitään omanvoiton pyyteitä. Kaikilla oli vain halu palvella kotimaata ja sen kansaa.

Jääkärien työtä arvosteltaessa liian usein unohdetaan se tilanne, jossa he joutuivat toimimaan. Tämän päivän historioitsijat ja ehkä vielä enemmän asianharrastajat yrittävät turhaan sijoittaa puolen vuosisadan takaisia tapahtumia nykyaikaan. Silloin kuva vääristyy ja tulkinta tulee helposti virheelliseksi. Jääkärien käsi on muovailtu sen perustan, jolle tämän päivän suomalainen yhteiskunta on rakennettu.

Jos tarkastellaan jääkärien taustaa, niin voidaan tehdä merkittävä ja samalla tärkeä havainto: lähes 70 % noista nuorista miehistä oli käynyt korkeintaan kansakoulun. Kysymyksessä ei siis ollut mikään ”yläluokan” harrastus, vaan eräänlainen sponttaani kansanliike. Täydellä syyllä voidaan puhua kansanarmeijan rungosta.

Kuinka olisi perustettu itsenäisen Suomen puolustusvoimat, jolleivat jääkärit olisi olleet sitä luomassa? Ketkä olisivat johtaneet taisteluja viime sodissamme, jollei olisi ollut jääkäreitä? Pelkästään nämä asiat panevat ajattelemaan ja tuntemaan kiitollisuutta jääkärien tekemää työtä kohtaan.

Martti Sinerma

Suomen ulkomaantiedotus

MATTI KOHVA

Suomesta tiedetään maailmalla hyvin vähän. Suomen kaltainen pieni maa ei pysty kilpailemaan ulkomaantiedotuksessa suurvaltojen kanssa. Siksi tiedotuksen on oltava valikoi-vaa. Ulkomaista tiedotustoimintaa harjoittavan Finnfacts Instituutin toimitusjohtaja Matti Kohva antaa mallin tälle tiedottamiselle.

**”Jos ei nyt aina puhuttaisi joulupukista ja poroista...”
Suomalainen malli ulkomaantiedotukselle**

Historian naisasianaisista eräs tunnetuimpia oli Madame de Staël – teräväkielinen eukko, joka kiusasi itseänsä keisari Napoleonin salongistaan sinkoilevilla pikkuilkeysillä. Tämä madame ehti aidon naiseläjän tavoin pistämään nokkansa vähän joka asiaan mm. Napoleonin ulkopolitiikkaan, mistä a.o. herran vatsahaava pikemminkin äityi kuin leppyi ja niin täti Staël sai lähteä maanpakoon. Jossain välissä oli tyttö tai hänen edustajansa käynyt Suomessa saakka, koska kirjassaan ”Dix anneés d'exil” (1812) hän sanoo Suomesta ja suomalaisista: ”He yrittävät harrastaa siellä jonkinlaista hengenviljelystä, mutta karhut ja sudet tulevat niin lähelle talvisin, että kaikki ajatukset keskittyvät hengissä pysymisen taitoon.”

No nyt voisimme naurahda ylimielisesti ja todeta tuon olleen kauan, kauan sitten ja asioiden ja tietämyksen Suomesta olevan kokonaan erilaisen. Mutta me petymme. Viime marraskuussa olin eräissä lehtimieshipoissa Brysselissä. Paikalla oli EEC-kirjeenvaihtajia eri

puolilta Eurooppaa sekä Yhdysvalloista seuralaisineen. Mm. Reuter, Observer, International Herald Tribune, Die Welt, New York Times ja Le Monde olivat edustettuina.

Juuri kun me mesikämmenet aloimme viihtyä ja sulautua paikallisväriin, pieni hurmaava ranskatari kysyi minulta tummat silmät säihkyen: ”Vieläkö suomalaiset juovat verta aamiaiseksi?” No mitäpä siihen voi muuta vastata kuin että kaupungeissa tämä tapa on jo unohdettu, mutta kyllä meillä maalla vielä... Niinpä niin, me olemme maailmalla vähemmän tunnettuja kuin uskommekaan. Me olemme suurimmalle osalle maailmaa sauna, sisu, Sibelius ja talvisota tai, jos haluatte, metsä, järvi, jätkä ja porot.

MIKSI NÄIN?

- Suomen syrjäinen maantieteellinen asema (eräänlainen Euroopan Kittilä)
- Suomi on harvoin uutinen
- Suomen geopoliittinen asema
- Suomen kieli

– Suomen pieni poliittinen ja taloudellinen volyyymi

– Suomen monessa suhteessa rajoitetut voimavarat – pieni maa, pieni kansa jne.

Tässä eräitä syitä ja väittämiä, joita voisi syvemmin analysoida ja osin kumota, mutta joista on kuitenkin realistisesti lähdettävä, kun alamme rakentaa nyky-Suomen kuvaa ulkomailla ja ulkomaalaisille.

KUN KUVA MUODOSTUU

Suomen kuvan muodostuminen ulkomailla riippuu tarkastelijan lähtökohdasta. Onko mielenkiinto yleisinhimillistä, taloudellista tai poliittista. Tai mil-laisesta miljööstä Suomea tarkastellaan: länsieurooppalaisesta, venäläisestä, skandinaavisesta jne. Myös tarkkailijan rooli ja asema vaikuttavat kuvan synty-miseen.

Kuvat voivat syntyä kriisiaikoina, jolloin vahva asenteellisuus ja tunnepe-räiset reaktiot ovat usein vallitsevia. Kuvat voivat syntyä myös pitkän ajan

21.2.1974 Finnfacts Instituutti r.y. järjesti yhdessä Suomen Suurlähetystön kanssa Suomi-päivän Brysselissä. Suomi-päivän tarkoituksena oli selvittää EEC:n johdolle ja lehdistölle Suomen 1.1.1974 voimaan tulleen EEC-vapaakauppasopimuksen merkitystä ja luonnetta sekä Suomen talouselämää.

Kuvassa ministeri Tankmar Horn esitelmöi lehdistölle. Taustalla delegaatiota vihreän veran ääressä.

kuluessa viileän harkitsevina. Molemissa tapauksissa syntynyt kuva jää usein pitkäaikaiseksi ja luo traditionaalisia käsityksiä maastamme. Traditionaalisia käsityksiä ovat luoneet mm. sortokaudet, itsenäistyminen, suuret urheilijat, talvisota, velanmaksut ja sinnikäs puolueettomuuspolitiikkamme.

Toisen maailmansodan jälkeen ovat länsimaaisessa lehdistössä ilmenneet mielipiteet ja kannanotot Suomesta heijastelleet yleensä suhtautumista Neuvostoliittoon. Siihen yleiskuvaan Neuvostoliiton politiikasta, jonka länsimainen julkinen sana on omaksunut, on ollut vaikea sopeuttaa Suomen ja Neuvostoliiton suhteita sellaisina kuin me ne täällä näemme tai haluaisimme nähtävän. Kun lännestä tarkastellaan Suomen tilannetta, sitä ei yleensä käsitellä erillisenä kysymyksenä, vaan Suomen tapahtumista kiinnostaa eniten se, minkä uskotaan kuvastavan Suomen ja Neuvostoliiton suhteita. Max Jakobson toteaaakin

eräässä kirjoituksessaan, että läntisen lehdistön mielenkiinto Suomea kohtaan on lähinnä sen Neuvostoliittoa kohtaan tuntema mielenkiinnon funktio.

Usein näkee valitettavan, että Suomesta julkaistaan niin vähän ulkomailla, ikäänkuin runsas kirjoittelu sinänsä olisi meille edullista. Määrätyssä, esimerkiksi kaupallisessa, mielessä ja ns. erikois- ja fakkilehdistön kohdalla tämä valittelu on paikallaan, mutta Suomella, joka pyrkii systemaattisesti pysyttelemään suurvaltain eturistiriitojen ulkopuolella, ei ole juuri maailman lehdistön kannalta uutisarvoa, ei ainakaan niin kauan kuin Suomi näissä pyrinnoissaan onnistuu.

Suomesta on yleensä kirjoitettu enemmän silloin, kun meillä on ollut vaikeuksia idän suhteissamme tai kun vaikeuksia on kuviteltu olevan. Virallisen tiedotustoiminnan on turha ehkä kilpailla normaalin kansainvälisen uutisvälityksen kanssa. Sen sijaan epävirallinen ulkomaan tiedotustoiminta voisi tässä

tehdä vielä huomattavasti enemmän kuin mitä nyt tehdään.

Tärkeimpänä työkenttänä kaikelle ulkomaan tiedotukselle ovat ne tiedotusvälineet, jotka muokkaavat ns. valitunutta mielipidettä. Näitä välineitä ei ole kuin muutamia kymmeniä koko maailmassa. Niiden johtavien toimittajien informoiminen edellyttää jatkuvaa yhteydenpitoa ja toimintaa, eivätkä tulokset ole mitattavissa minuuteissa eikä palstamillimetreissä. Yhtä tärkeää kuin julkaistu aineisto on se aineisto, jota ei julkaista.

Suomen kuva ulkomailla syntyy henkisten etäisyyksien kutistuessa myös täysin suomalaisista itsestään riippumatta. Mielenkiinnon lisääntyminen maastamme kohtaan näkyy monilla aloilla: yliopistoissa, korkeakouluissa, kulttuuripiireissä, seuroissa, kerhoissa, matkailupiireissä jne. Osa kysyntää pystytään tyydyttämään virallisia ja yksityisiä teitä. Tästä työstä koituu vähän välitöntä ja näkyvää hyötyä. Sen sijaan laiminlyönnit aiheuttavat heti vahingollisen

reaktion. Eli kuten Jakobson toteaa: "Vähin, mitä tiedotustoiminnalta voidaan vaatia, on kohdistaa palvelu niille, jotka omasta aloitteestaan osoittavat kiinnostusta Suomea kohtaan."

Käytännössä suuri osa Suomen ulkomaisesta tiedotustoiminnasta on henkilökohtaista — muuhun eivät voimavaroimme juuri riitä. Näin jokainen suomalainen, on hän sitten turisti, kauppias, poliitikko, lehtimies, virallinen maan edustaja tai missä tahansa asioilla ulkomailla liikkuva, on muodostamassa Suomen kuvaa. Hänen merkityksensä on moninkertainen esim. vastaavaan amerikkalaiseen verrattuna.

Presidentti Urho Kekkosen matkoilla on ollut huomattava merkitys Suomen tunnetuksi tekemisessä maailmalla. Samoin YK:n piirissä Suomi on monin tavoin saanut julkisuutta — kuten ulkopoliitikassakin. Tämä lisää muun ulkomaantiedottamisen mahdollisuuksia huomattavasti kerrannaisvaikutuksineen.

KETKÄ JA MITEN?

Valtiot yrittävät saada äänensä kuuluviin toisilleen. Suurvallat sotivat ideologioidensa puolesta ja vaikutusvaltansa lisäämiseksi. Pienet maat yrittävät tiedotustoiminnallaan hankkia myönteistä kuvaa itselleen heijastaakseen hyödyn poliittiselle ja kaupalliselle alueelle.

Pienen maan kuten Suomen tiedotustoiminnan täytyy alaltaan, kohteiltaan, aiheiltaan ja menetelmiltään olla valikoivaa: on tarkoin harkittava, mitä tehdään tunnetuksi, missä, millä tarkoituksella, millä keinoin ja millä vaikutuksella.

Suomen ulkomaisen tiedotustoiminnan tehtävät voidaan määrittellä lyhyesti siten, että meidän tulisi huolehtia siitä, että:

- maamme kannalta poliittisesti ja kaupallisesti tärkeiden maiden lehdistöä ja muita ensisijaisia uutisvälineitä jatkuvasti, aktiivisesti ja nopeasti informoidaan Suomen politiikasta sekä maan taloudellisista tapahtumista;
- ulkomailla on riittävästi tarjolla ajanmukaista, aiheiltaan monipuolista ja laadultaan ensiluokkaista Suomea esittelevää aineistoa;
- Suomen kulttuurielämää ja sen saavutuksia esitellään ulkomailla täysipainoisella tavalla.

Lisäksi on korostettava ulkomaisessa tiedotustoiminnassamme, että:

- Suomi on nykyaikainen teollisuusmaa;
- Suomi kuuluu Skandinaviaan, mutta että sillä on vahva, omasävyinen ja luomiskykyinen kulttuuri;
- Suomi on parlamentaarisen demokration maa;

— Suomi on vapaan markkinatalouden maa;

— Suomi on korkean elintason maa;

— Suomi on puolueeton maa;

— Suomi on lähellä, ulkoiluun ja lomailuun sopiva maa.

Suomen noudattaman puolueettomuuspolitiikan on katsottu nimenomaan edellyttävän tehokasta tiedotustoimintaa. Pyrkimyksiämme ja kannanottojamme voidaan helposti tulkita väärin, jolloin tuotetaan haittaa kansainväliselle asemallemme. Väärinkäsityksiä olisi, mikäli mahdollista, pyrittävä ehkäisemään jo ennakolta. Myös ulkomaankaupan menestymiselle on tiedotustoiminnalla ratkaiseva merkitys. Muissa maissa vallitseva kuva asemastamme, yhteiskunnallisista oloistamme, taloudellisesta ja sivistyksellisestä tasostamme vaikuttaa ratkaisevasti siihen, miten maahamme kauppatuttavana suhtaudutaan. Sama pätee myös mahdollisuuksiin saada lisää maksukykyisiä matkailijoita Suomeen.

Olemme sivuuttaneet sen vaiheen, jolloin Nurmijoki juoksi Suomen maailman kartalle, mutta emme voi ulkomaan tiedotuksessamme kuvitella, että voisimme tehdä Suomen tunnetuksi kaikille niille ihmisille, jotka eivät vielä tiedä mitään Suomesta. Työmme on luonteeltaan, aiheiltaan, kohteiltaan ja menetelmiltään valikoivaa.

TYÖNJAKO

Seuraavassa luettelo kuvan rakentajista sekä epävirallinen tärkeysjärjestys:

I A. Viralliset ulkomaantiedottajat
UM:n sanomalehti- ja kulttuuriasiain toimisto

UM:n kauppapolitiikan osasto
Matkailun edistämiskeskus
Opetusministeriön kansainvälisten asiain osasto

B. Epäviralliset ulkomaantiedottajat
Suomen Ulkomaankauppaliitto

Finnfacts Instituutti

STT

Oy Yleisradio Ab

Finnair Oy

Keskuskauppakamari

Järjestöt ja liikelaitokset

Kunnat

Ulkomaanyhdistykset

Muut

II Tärkeimmät ulkomaantiedottajat

UM:n sanomalehti- ja kulttuuriasiain toimisto

Finnfacts Instituutti

Suomen Ulkomaankauppaliitto

Oy Yleisradio Ab

Matkailu

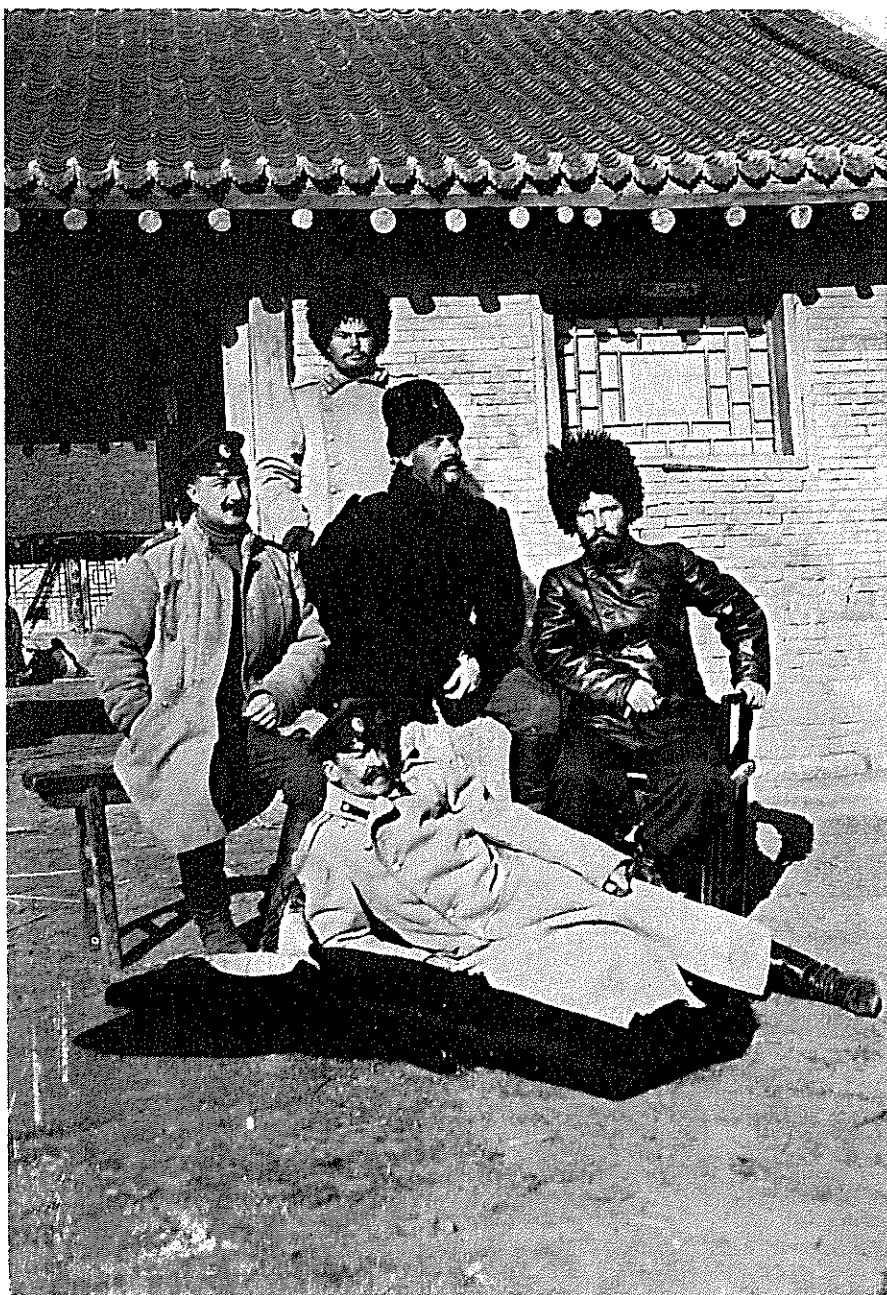
TEHTÄVÄJAKO

Mainitut tärkeimmät tiedottajat on epävirallinen jako, mutta käytännön sanelema. Tehtävien määrittely ja jako tuotti aikanaan paljonkin harmillisia yhteensattumia ja kiusallisia tilanteita. Sama lehtimies saattoi saada kutsun kolmelta eri taholta Suomesta ja maineemme hölmöläisinä vain vahvistui. V. 1972 saatiin vihdoin selvä työjako aikaan. Matkailutiedottajat keskittyvät vain matkailua edistävään tiedotustoimintaan. Yleisradion tehtävä on koko ajan ollut selvä — sähköinen tiedonvälitys. Sen sijaan suurin ihmäryys vallitsi UM:n, SUKL:n ja Finnfacts Instituutin tehtäväjaoissa. Ulkoasiainministeriön sanomalehti- ja kulttuuriasiain toimiston päällikkö ja Suomen Ulkomaankauppaliiton ja Finnfacts Instituutin toimitusjohtajat muodostivat yhteistyöelimen, joka vastaa yhteistyön ja koordinaation tuloksista. UM:n sanomalehti- ja kulttuuriasiain toimisto on virallinen tiedottaja eli valtion ja sen elinten virallinen äänitorvi, jonka tehtävät on selvästi rajattavissa. Se on myös yleistiedottaja Suomesta ulkomaille kuten Finnfacts Instituutti, joka puolestaan on yksityinen riippumaton koko elinkeinoelämän oma ulkomaantiedottaja. Finnfactsillä on omat toimistonsa ulkomailla ja se keskittyy lähinnä läntisiin päävientimaihimme eli EEC- ja EFTA-maihin ja USA:han. Yleistiedon lisäksi Finnfacts jakaa nimenomaan talouselämän tietoa ulkomaille. Taloudellinen tiedonvälitys on erityisen tärkeää, koska luonteensa mukaisesti valtaosa Suomesta ulkomaille menevästä uutisaineistosta on poliittista. Ulkomaankauppaliitto on nimensä mukaisesti viennedistämisyjärjestö. Sen tiedotustoiminta on puhtaasti sales promotion-luonteista eli erikoislehtiin kohdistuvaa ja vientiponnistuksia tukevaa. Kaupalliset sihteerit ja vastaavat ovat heidän tiedottajiaan ulkomailla yleensä lähetystöjen yhteydessä.

Tämä tiedotusmalli on varmasti ainutlaatuinen suomalainen ratkaisu ja toimii erinomaisesti olosuhteisiin nähden. Eli kun vain rahat riittäisivät, sillä mainitut tärkeimmät tiedottajat käyttävät vain runsaat 10 milj. markkaa Suomesta ulkomaille tiedottamiseen. Vertailun vuoksi mainittakoon, että keskisuuren suomalaisen yrityksen kotimaan mainos- ja sales promotion-budjetti on samaa luokkaa, mutta ulkomaantiedotuksen kenttänä on koko maailma.

Tuntuuko tutulta?

Japanin sodan veteraania tapaamassa

MARTTI SINERMA

Eversti Carl von Kraemer, 92, nojaa Meilahden sairaalan tunnusmerkein varustettuun tyynypinoon ja katse hakee tarkkana haastattelijan suunliikkeitä. Kuulo on käynyt huonoksi, mutta ajatus tuntuu vielä partaveitsen terävältä. Viimeisen Suomessa elossa olevan Haminan Kadettikoulusta valmistuneen upseerin fyysinen kunto näyttää ikäisekseen suorastaan erinomaiselta. Kädenpuristus on sotilaan miehekäs, jopa suorastaan voimakas. Kuulon heikkouden korvaa ainakin osittain kuulolaite.

JAPANIN SODASTA POLIISIPÄÄLLIKÖKSI

— Kun tulin kouluikään, ei tullut kysymykseenkään miettiä, mihin kouluun menisin. Se oli ilman muuta selvää: Haminan, Kadettikouluun. Isäni, isoisäni isoisäni isä, kaikki ovat olleet everstejä. Urani valinta oli siinä mielessä helppo.

Eversti nyökyttää päätään ja iloinen pilkahdus välähtää silmäkulmassa. Sieltä voi melkein lukea: ne olivat aikoja ne! Seitsemän vuoden koulutus päättyi v 1902, jolloin 18 nuorta upseeria astui toivorikkaana uuteen elämään.

— Bobbrikoff oli juuri lakkauttanut Suomen Tarkk'ampujapataljoonan ja Rakuunarykmentin. Suomessa ei ollut enää yhtään joukko-osastoa. Olimme kuitenkin sitoutuneet palvelemaan vähintään kolme vuotta upseerina, joten meidän oli mentävä Venäjän armeijan palvelukseen.

— Minä jouduin Kaukaasiaan ja siellä ratsuväkidivisioonaan. Vuonna 1904 alkoi Japanin - Venäjän sota ja minut siirrettiin rintamalle lähetettyyn kasakka-rykmenttiin. Olin tässä joukko-osastossa sodan päättymiseen asti. Vuonna 1907 erosin palveluksesta ja tulin Suomeen. Sain toimen Helsingin poliisilaitokselta, mistä parin vuoden kuluttua siirryin Imatran poliisipäälliköksi.

Nyt seurasikin mielenkiintoinen - tosin lyhyt - vaihe eversti v Kraemerin elämässä. Kenraalikuvernööri oli kieltänyt kaikenlaisten kokosten järjestämisen, niin kuin oli asianlaita koko maassa. Mutta kun Imatralla eräät kansalaiset halusivat järjestää kokouksen, poliisipäällikkö antoi siihen luvan. Voimassa olevan lain mukaan hänellä oli siihen oikeus. Seurauksena oli kiireellinen kutsu maaherran puhutteluun Viipuriin, jossa tuli nuhteita. Palatessaan takaisin hän totesi kuvernööritä tulleen kirjeen, missä hänet lyhyesti erotettiin. Imatran poliisipäällikkyyks kesti vain muutaman viikon!

VAPAUSSODASSA TAMPEREEN KOMENDANTTINA

Tultuaan näin erotetuksi v Kraemer siirtyi kokonaan siviilielämän palvelukseen. Mutta v 1914 syttynyt maailmansota aiheutti uuden käänteen.

— Koska olin Venäjän armeijan reservissä, mistä se nimi olisi sieltä kirjoista hävinnyt, minut määrättiin uudelleen palvelukseen elokuussa v 1914. Jouduin Pietariin Venäjän yleisesikunnan kuljetustoimistoon. Suomalaisia joukkojahan ei vieläkään ollut. Myöhemmin olin asemakomendanttina Pietarin Venäjän asemalla vallankumouksen puhkeamiseen asti. Silloin katsoin, että oli parasta siirtyä Suomeen.

— Olin edelleen Tampereen Paperikonttorin palveluksessa, joten matkustin virkapaikalleni, juuri kun Suomi oli julistautunut itsenäiseksi.

Kun vapaussota alkoi, katkesivat rautatieyhteydet ja v Kraemer sai määräyksen jäädä Tampereelle, mistä hän pääsi

pois vasta kaupungin valtauksen jälkeen. Se oli kuitenkin hänelle tuttu paikka, joten hänet määrättiin kaupungin komendantiksi. Eversti luetteli tarkasti päivämäärät, jotka liittyivät hänen toimiinsa. Myös monien alaisten ja esimiesten nimet olivat tarkasti muistissa.

YE: N KULJETUSTOIMISTON PÄÄLLIKKÖNÄ 18 VUOTTA

Muutamaa kuukautta myöhemmin eversti v Kraemer määrättiin yleisesikuntaan, minkä kuljetustoimiston päällikkönä hän palveli eläkkeelle siirtymiseensä asti, mikä tapahtui v 1937. Tällöin v 1933 everstiksi ylennettynä mutta everstiluutnantin vakanssilla palvelevana hän saavutti 55 vuoden iän.

— Minut katsottiin silloin liian vanhaksi, mutta kun tuli vuosi 1939, en ollutkaan enää liian vanha. Kelpasin jälleen yleisesikuntaan, ensin kuljetustoimistoon ja myöhemmin kenraalimajuri Roos'in alaisuuteen erikoist tehtäviin. Kun täytin 60 v vuonna 1942 erosin lopullisesti. Minut poistettiin jopa upseeriluetteloista!

Viime mainittu tuli hiukan ilkikurisesti, mutta pienen haikean huokauksen säestämänä. Näinhän tapahtui muidenkin upseereiden kohdalla, joten toimenpide oli aivan normaali. Käsi pusertaa sängyn laitaa, silmät katsovat totisina, pyrkivät näkemään jonnekin kaukaisuuteen.

— Silloin vaikeina hetkinä meillä oli erinomainen armeija. Silloin oli hyvä yhteishenki ylhäältä alas asti. Kaikkien henkilöryhmien välit olivat erinomaiset ja se on hyvin tärkeää.

KUKA OLI "MANTSHURIAN KAuhu"?

Vajaan tunnin mittaiseen keskusteluun, jossa olen lähinnä kuuntelija everstin eläytyessä monen monta kertaa jutuissaan, mahtuu monenlaista tarinaa. Eversti v Kraemer tuntuu olevan varsinainen tarinaniskijä. Hänellä on varastossaan lukematon joukko kaskuja monista eri henkilöistä. Olin kuullut häntä joskus sanottavan "Mantshurian kauhuksi".

Tiedustelen nimen syntyvaiheita. Heräyvä nauru pulppuaa everstin suusta.

— Kyllä siinä tuli ansaitsematonta kunniaa minun osakseni. Nimi ei alunperin ollut tarkoitettu lainkaan minulle. Muuan Haminan kadetti, joka jo oli eronnut palveluksesta pyysi päästä mukaan Japanin sotaan johonkin toimistoon eräiden suomalaisten lehtien toimittajana. Hän oli omalaatuinen tyyppi, laiska ja aina silloin tällöin humalassa. Entisenä Haminan kadettina hänet kuitenkin hyväksyttiin joukkoon aina paremman puuteessa.

— Mukdeniin oli jossain vaiheessa saapunut juna, joka oli varattu ulkomaalaisille sotilasasiemiehille. Siellä oli ravintolavaunu, missä tuo toimittaja juopotteli joidenkin ruotsalaisten kanssa. Myöhemmin illalla he sitten kävelivät pitkin Mukdenin katuja ja hän ystävil-tään tempaamallaan sapelilla ajoi kiinalaisia pois jalkakäytävältä. Tästä nämä antoivat hänelle nimen "Mantshurian Kahu".

— Lähes pari vuosikymmentä myöhemmin eläinlääkärieversti Talvitie pyysi minua kirjoittamaan Japanin sodan kokemuksistani Hakkapeliitta-lehteen. Toimitukselle Talvitie oli kai leikkimielellä sanonut hankkineensa "Mantshurian Kahun" kirjoituksen. Hämmästyinkin sitten melkoisesti, kun juttuni otsikkona oli "Mantshurian Kahu muistele". Sen jälkeen kaikki vieraatkin ihmiset tunsivat minut "Mantshurian Kahun".

— Onneksi sitten Talvisotaan saapui se toinen Kahu sieltä Marokosta ja julkisuus unohti minut!

Eversti irvistää poikamaisesti. Tämän jutun hän on saanut kertoa lukuisissa keskusteluissa, mutta kerran annettu liikanimi ei hevillä katoa muistista. Eikä oikeastaan ollut varmaa, etteikö hän olisi halunnutkin sen pitää.

VARSINAINEN JUTUNKERTOJA

Mitä enemmän vanhoja anekdootteja muistuu mieleen, sitä enemmän kertoja kohottautuu vuoteestaan. Mielestäni on melkoinen voimannäyte olla puoliksi pit-

källään vuoteessa nojaten toiseen kynnänpäähänsä. Lähes tunti samassa asennossa. Isänsä palvelusvuosista eversti v Kraemerilla on myös lukuisa joukko mainioita tarinoita.

— Isäni ollessa Halikon reservikomppanian päällikkönä tuli kenraali Enckell sitä tarkastamaan. Komppania otettiin lopuksi kokoon ja tavan mukaan kenraali tiedusteli, ovatko he saaneet kaikki ne etuisuudet, mitkä heille lain mukaan kuuluivat. Mutta koska hänen suomenkielentaitonsa oli heikonlainen, hänen kysymyksensä saikin muodon: "Oletteko saaneet kaiken, mitä teille on annettu?" "Kyllä olemme, herra kenraalit!" sotilaat vastasivat kuorossa ja kenraali oli tyytyväinen.

— Kuopiossa puolestaan isäni ollessa komppanian päällikkönä S. Tarkka-ampujapataljoonassa samainen kenraali saapui tarkastukselle. Erinomaisesti menneiden ammuntojen jälkeen Enckell antoi tunnustuksensa miesten taidosta, mutta sanoi toivovansa heidän seuraavalla kerralla ampuvan vielä paremmin. Tämän kaiken hän sanoi ruotsiksi ja lisäsi siihen lopuksi: "Så jag hoppas". Sitten hän sanoi adjutantille: "Kääntäkää!" Kenties adjutantin ruotsinkielentaito ei ollut kovin korkea tai sitten hän

ei täydellisesti seurannut kenraalin sanoja, koska hän hätäisesti käänsi: "Nyt kenraali hyppää!" Todettakoon tähän vielä, että tarkastajan paino oli runsaasti päälle sata kiloa.

"ARVOSTAN KADETTIKUNNAN TYÖTÄ"

Puheemme kääntyy lopuksi tähän päivään. Maanpuolustus on edelleen everstin sydäntä lähellä. Myös Kadettikunnan toiminnan hän tuntee. Ainoa elossa oleva Suomen puolustusvoimissa palvellut Haminan Kadettikoulun kasvatti katsoo vakavana. Hänen äänensä on havaittavissa enemmän luottamusta kuin huolestumista.

— Tämän päivän armeijasta en valitettavasti kovinkaan paljon tiedä. Sikäli kuin olen lehdistä seurannut sen pitäisi olla hyvässä kunnossa. Jos se vähänkin muistuttaa viime sotiemme armeijaa, niin ei ole mitään hätää.

— Haluan vielä esittää tervehdykseni Kadettikunnalle ja sen jäsenistölle. Minä kunnioitan kovasti ja pidän erittäin suurella arvolla Kadettikunnan työtä. Siellä on aina ollut hyvä toverihenki ja toivon, että näin on tulevaisuudessakin. Olen iloinen, että teillä nykyajan upseereilla vielä riittää innostusta puhua meidän vanhojen kanssa.

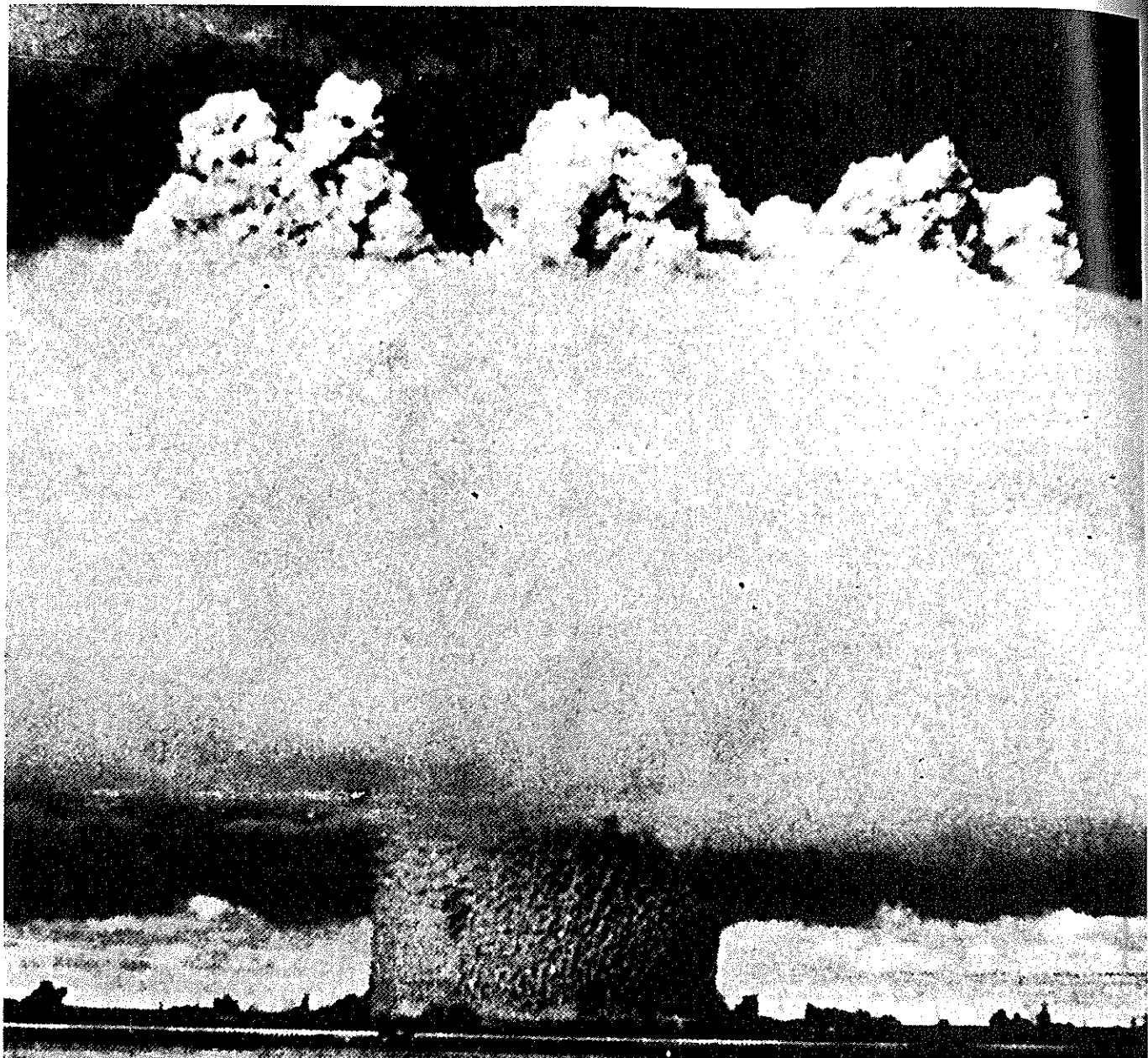
— Täytyy sanoa, että muisti tässä vuosien mittaan on rapistunut. Enkä tiedä, onko tässä nyt tullut esille mitään tärkeää, mistä kannattaisi kirjoittaa.

Viime mainitusta olen kuitenkin toista mieltä. Historiankirjoitus ei suinkaan aina ole suurten totuuksien etsimistä. Pienet yksityiskohdat voivat joskus paljastaa tämän päivän ihmisille hämmästyttäviä asioita.

Eversti v Kraemer sai Japanin sodasta neljä urhoollisuusmitalia, joista yksi myönnettiin normaalisti rauhan aikana ainoastaan kenraaleille. Hän oli silloin luutnantti. Myöhemmin hänelle ilmoitettiin, että keisari oli lähettänyt hänelle henkilökohtaisen kiitoskirjeen, mitä on pidettävä erittäin suurena huomion osoituksena. Sellaista ei tapahtunut kovin usein. Kirjeen vastaanottaja sai normaalisti melkoisia etuisuuksia monella eri alueella. Valitettavasti kirje ei ehtinyt perille ennen eroa ja ilmeisesti sitten hukkuu vallankumouksen alkumyrskyissä.

Eiköhän meidän puolestamme ole syytä iloita, että olemme yleensä voineet tavata ja haastatella tällaista henkilöä, joita Suomessa ja oikeastaan koko maailmassa on enää yksi ainoa. □

FARMOS- YHTYMÄ

ESKO VALKONEN

KYLMÄSTÄ SODASTA Etyk-neuvotteluihin

Toisen maailmansodan jälkeen on käyty yli 25 vuotta ns. kylmää sotaa. Euroopan turvakokoukseen pääseminen on siten vaatinut runsaasti aikaa. Tätä kokousta edeltänyttä kehitystä valottaa majuri Esko Valkonen.

Kylmän sodan perussyynä olivat toisen maailmansodan jälkeiset status quon muutosyritykset. Neuvostoliitto pyrki laajentamaan poliittista vaikutusvaltaansa ja etupiiriään Aasiassa, Afrikassa sekä Latinalaisessa Amerikassa, joissa Yhdysvallat pyrki säilyttämään asemansa. Euroopassa molemmat supervallat pyrkivät aluksi muuttamaan tilannetta edukseen Neuvostoliiton kuitenkin tyytyessä vuonna 1949 päättyneen Kreikan sisällissodan jälkeen vakiinnuttamaan maailmansodassa saavuttamansa rajat. Yhdysvallat liittolaisineen tulkitsevat sodanjälkeisen tilanteen Itä-Euroopassa valtioiden rajojen osalta tilapäiseksi. Eurooppalaisen ongelman ytimenä olivat Neuvostoliiton uudet rajat sekä kahtiajaetun Saksan kysymys, johon oleellisesti kytkeytyivät myös Saksan uusien rajojen sekä Berliinin ongelmat.

Oleellista oli, että Yhdysvallat liittolaisineen vaati Saksan yhdistämistä pitäen Saksan Liittotasavaltaa "oikeana" Saksana, johon Neuvostoliiton miehittäminen Saksaa olisi liitettävä. Kuvaa-va on, että Saksan Liittotasavallan kouluissa vielä 1960-luvulla käytettiin

Saksan Demokrattisesta Tasavallasta nimitystä "Keski-Saksa", Mittel-Deutschland, ja Neuvostoliiton alueeseen liitettyä Itä-Preussia kutsuttiin "ItäSaksaksi" — Länsi-Saksan autostradojen varsilla oli vuosien aikana propagandatauluja "Drei geteilt! Niemals!" — "Kolmeen osaan jaettu Saksa! Ei koskaan!"

Eurooppa oli vain osana globaalissa taistelussa maailman herruudesta. Varsinaiset kylmän sodan muutokset tapahtuivat niin sanotun kolmannen maailman piirissä. Tilanne muuttui monitahoisemmaksi Kiinan ryhtyessä kilpailemaan Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton kanssa itsenäistyvien siirtomaiden saamisesta omaan vaikutus- ja etupiiriin kuuluviksi — samalla Kiina aloitti Neuvostoliiton kanssa kilpailun johtavan sosialistivaltion asemasta. Kylmä sota oli aluksi kahden, myöhemmin kolmen toisilleen vihamielisen leirin taistelu maailman herruudesta.

NEUVOSTOLIITON VOITTO PROPAGANDASODASSA

Kylmää sotaa käytiin hermosotana, kiihkeänä kilpavarusteluna, propaganda-sotana, kumouksina ja vastakumouksina, interventioina ja paikallisina rajoitettuna sotina. "Kuumana" kylmää sotaa käytiin kolmannessa maailmassa kumouksin, vastakumouksin ja aseellisesti osallistumalla. Merkittävää kuitenkin on se, että missään supervaltojen taistelujoukot eivät iskeneet keskenään yhteen, koska se olisi merkinnyt sodan eskalaatiota kolmanneksi maailmansodaksi. Kylmän sodan taistelu voidaan pelkistää toteamukseen, että Neuvostoliitto tuki kaikkea toimintaa, mikä oli USA:lle vahingollista ja Yhdysvallat vastaavasti kaikkea Neuvostoliitolle vahingollista toimintaa.

Vaikka kylmä sota oli nimenomaan ideologioiden välistä taistelua, sivutettiin nämä vastakohtaisuudet silloin, kun tämä oli tarkoituksenmukaista; Yhdysvallat tuki kommunistista Jugoslaviaa marsalkka Titon irroitettua maansa kommunistista Stalinin kanssa tapahtuneen välirikon jälkeen vuonna 1948; Neuvostoliitto on pitkälti tukenut Egyptiä, jossa kommunistipuolue on ollut kielletty ja johtavat kansalliset kommunistit ovat vankilassa ja Somaliaa, jossa viimeisimmän kapinayrityksen jälkeen johtavat kommunistit hirtettiin, Israelia vastaan; Israelissa kommunistipuolue osallistuu laillisena puolueena politiikkaan. Luonnollisesti on tapahtunut spontaaneja kommunistisia ja antikommunistisia kumouksia, mutta on naivia kuvitellaakaan, että supervallat eivät olisi näissä tapahtumissa, ainakin taustatekijöinä mukana

tukemassa. Rupla ja dollari pyörivät periaatteella "kiusa se on pienikin kiusa", mutta suureen "kiusaan" pyrittiin kaikkialla.

Yli 25 vuotta kestänyt kylmä sota oli samalla dimensioiltaan ennen näkemättömä henkistä sodankäyntiä. Käytiin propagandasotaa kahden supervallan tieteellisten ja taloudellisten resurssien koko voimalla. Kylmän sodan psykologisen taistelun taustaa vastaan voidaan tyydyttävästi selittää länsimaissa jo pitemmän aikaa vallinnutta henkistä "murrosta" kaikkine yhteiskuntarakenteen perusteita jäytävine piirteineen — hyökkäyksethän ovat kohdistuneet kaikkea sitä vastaan, mikä on pitänyt yhteiskuntaa pystyssä: perhettä, avioliittoa, isänmaata, kirkkoa ja uskontoa, maanpuolustusta ja puolustuslaitosta, moraalila, voimassa olevia lakeja, "hyviä tapoja" jne. Sekä Yhdysvaltain että Neuvostoliiton kilpavarustelua säästi mitä voimakkain "rauhanpropaganda" ja kansainvälisestä pasifismista kehittyikin kylmän sodan ase; kaikissa läntisissä demokratioissa käynnistyi 1950-luvun lopulla puolustusjärjestelyjen vastainen liikehdintä.

Vaikuttaa siltä, että Neuvostoliitto olisi voittanut tämän propagandataistelun ainakin puolueettomien maiden ja ns."edistyksellisten intellektuellien" osalta; tätä helpotti amerikkalaisten periaatteellinen vastenmielisyys asevelvoituksia kohtaan yhtä perinteellisen isolationistisen ajattelun kanssa. Tavalliselle, sotilaskoulutuksesta saamattomalle kansalaiselle ja "intellektuellille" on vaikeaa tajuta Yhdysvaltain aseellinen osallistuminen Vietnamin sotaan poliittiseksi ja strategiseksi defensiviksi — yhtä vähän siksi tajuttiin Neuvostoliiton interventio Unkariin v. 1956 ja Varsovan liiton interventio Tšekkoslovakiaan v. 1968, mutta Neuvostoliiton propaganda sai yleisen mielipiteen nopeasti unohtamaan nämä tapahtumat. Yhdysvaltain propagandalla ei ollut samaa tehoa. Kuitenkin lännellä on epäilemättä myös osuutensa mm. Unkarin kansannousussa, Itä-Saksan ja Puolan kapinoissa, "Tšekkoslovakian keiväessä" sekä siinä, että vuoden 1968 ylioppilaslevottomuudet eivät rajoittuneet amerikkalaisille campuksille, Pariisin latinalaiskortteleihin ja muihin länsimaiden yliopistoihin, niitä esiintyi myös Varsovan liiton maissa, etenkin Puolassa, mutta myös itse Neuvostoliitossa. Tätä taustaa vasten on ymmärrettävissä "kolmannen korin", ihmisten, ajatusten ja informaation vapaata liikkumista koskevien kysymysten suuri paino käytettävissä ETYK-neuvotteluissa.

KYLMÄ SOTA TÄHTÄSI TASAPAINOTILAN YLLÄPITÄMISEEN

Interventioita suoritti Yhdysvallat mm. eräisiin Latinalaisen Amerikan maihin, Libanoniin sekä Indo-Kiinaan, jossa osallistui aseellisesti Etelä-Vietnamin taisteluihin Kansallista Vapautusrintamaa. FNL:ää, sekä Pohjois-Vietnamia vastaan. Neuvostoliitto suoritti, kuten jo aikaisemmin mainittiin, intervention Unkariin vuonna 1956 ja Varsovan liitto Tšekkoslovakiaan vuonna 1968. Kiina valtasi Tiibetin vuonna 1950; vuodesta 1956 Tiibetissä on esiintynyt ajoittaisia kapinoita ja Dalai Lama pakeni maasta Intiaan vuonna 1959. Englanti ja Ranska hyökkäsivät vuonna 1956 Israelin kanssa Suezin kanavalle, jonka Nasser oli juuri kansallistanut; tämä hyökkäys perustui siihen, että Neuvostoliiton oletettiin olevan sitoutuneena Unkarin kapinan kukistamiseen, eikä voivan puuttua Lähi-Idän tilanteeseen. Kolmen vallan voitokkaasti alkanut Suezin retki muuttui poliittiseksi tappioksi usean eri tekijän yhteisvaikutuksesta. Neuvostoliitto kukisti veristen taistelujen jälkeen Unkarin kansannousun odotettua nopeammin. Neuvostoliitto oli laukaissut ensimmäisen sputnikinsa ja osoittanut siten omaavansa ydinkärkien mannertenväisen ydinraketin — Hrutsev uhkasi näiden uusien aseittensa käytöllä, mikäli Englanti ja Ranska eivät vetäydy Suezilta. Länsimaiden yleinen mielipide paheksui sotaretkeä ja lisäksi Yhdysvalloissa valmistauduttiin presidentin vaaleihin, joten myös Yhdysvallat vaati Englannin ja Ranskan vetäytymistä.

Supervaltojen poliittiset toimet aiheuttivat NATO:n sekä Varsovan liiton joukkojen täydellisen hälytys- ja toimintavalmiuden ja siten välittömän ydinsohan uhan useita kertoja mm. vuonna 1958 Libanonin ja vuonna 1962 Kuuban kriisien aikana sekä vuonna 1967 kuuden päivän sotaan liittyneen ja vuonna 1973 lokakuun sotaan liittyneen Lähi-Idän kriisin yhteydessä. Euroopassa tilanne oli kriittisin Berliinin saaron aikana vuosina 1948–49 ja vuonna 1961 tapahtuneen Berliinin muurin pystyttämisen jälkeen sillä tapahtuneiden ampumavälikohtauksiin päätyneiden karkaamisyritysten jälkeen, Saksan Demokraattisen Tasavallan Kansanpoliisin ammuttua länteen paeta yrittäneitä itäsaksalaisia.

IHMISET UNOHTAVAT NOPEASTI

Kylmän sodan ilmiöitä voidaan tehdä neljä merkittävää havaintoa: Ensinnäkin

edellämainitut interventiot ja aseellinen osallistuminen tapahtuivat defensiivisesti oman etupiiriin puitteissa status quon säilyttämiseksi eivätkä Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton sotilaat missään vaiheessa taistelleet keskenään. Toiseksi tilanne Euroopassa oli siksi herkkä eskalaatiolle, että Euroopassa ei pyritty väkivaltaisiin muutoksiin. Kolmanneksi Tšekkoslovakian interventio ja sitä seuranneet vuodet osoittavat teorian aseetoman, passiivisen vastarinnan tehosta virheelliseksi. Tämä vastarinta on helposti murrettavissa ja vain harva muistaa enää, miten yksimielisiä Dubcekin kannattajat intervention alkaessa olivat. Neljänneksi voidaan todeta aseellinen voima jokapäiväiseksi, arkiseksi voimapolitiikan käyttöesineeksi, jota voidaan käyttää häikäilemättömästi maailman vastustavasta yleisestä mielipiteestä piittaamatta — ihmiset unohtavat erittäin nopeasti. Vain parisen kuukautta Unkarin ja Tšekkoslovakian interventiot ja Hanoiin pommitukset olivat kiihkeän kriitikin aiheena; vuoden kuluttua niiden päättymisestä tapahtumat alkoivat unohtua. Niistä ei enää oltu kiinnostuneita!

Kylmä sota alkoi kulminoitua, kun sekä Yhdysvallat että Neuvostoliitto olivat saavuttaneet ne tavoitteensa, joiden saavuttaminen oli mahdollista ilman kolmannen maailmansodan syttymistä. Toisen maailmansodan satus quon muutosroleranssi oli käytetty — kaikki merkittävimmät muutosyritysten jatkamiset olisivat merkinneet rajatonta ydinsotaa tai tuloksetonta, mutta kallista ja riskialtista kilpavarustelua ja propagandasotaa. Neuvostoliiton jyrkät otteet Unkarin ja Tšekkoslovakian tapauksissa osoittivat lännelle, että muutos Euroopassa ei ollut mahdollista kylmän sodan keinoin: vastaavasti presidentti Nixonin yhtä jyrkät toimenpiteet Indokiinassa osoittivat sosialistileirin johtajille, että Aasiassa oli saavutettu raja, josta amerikkalaiset eivät suursodan uhallakin vetäydy.

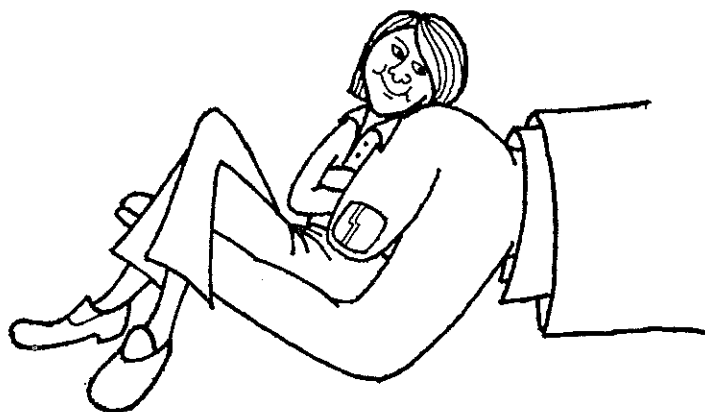
EDELLELYTYSTEN SYNTYMINEN EUROOPAN TURVAKOKOUKSELLE

Edellämainitsemieni poliittisten tavoitteiden saavuttaminen loi pohjan Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton suhteiden paranemiselle. Toisena merkittävänä tekijänä oli asevarustelun kulminoituminen Yli 25 vuotta kestänyt varustautuminen oli johtanut siihen, että sekä idän että lännen asevarastot olivat täynnä aseita; konventionaalisia aseita oli niin paljon ettei niille kaikille olisi riittänyt käyttäjiä, ja ydinaseita oli tuhoteholtaan enemmän

kuin riittävästi vastustajan tuhoamiseen. Varustelukilvan jatkaminen kvantitatiivisena kilpailuna olisi ollut mieleltään koska asereservit olivat jo muodostettu. Varustelukilvan jatkuminen kvaalitativisena olisi ajanmittaan merkinnyt vaerastoissa olevien suunnattomien tarvikemäärien vanhenemista jakorvaamista. silla — tämä olisi ollut erittäin kallista merkinnyt myös tavatonta tuhlausta vanhentuneen, mutta muuten vielä käytökelpoisen materiaalin osalta. Oli muodostunut tilanne, jossa kilpailun jatkaminen ei olisi tuonut mukanaan mitään etuja, mutta jossa oli mahdollista supistaa varustautumista ja jopa joukkoja sotilaallisen tehon ja valmiuden siittä kärsimättä ja samalla saavuttaa huomattavaa kansantaloudellista säästöä. Puitteet konkreettisille neuvotteluille olivat valmiit, kun supervallat totesivat käsityksensä ja etujensa olevan mainituissa kysymyksissä yhdensuuntaisten.

Neuvotteluhalukkuutta lisäsivät useat tekijät. Neuvostoliiton kannalta oli Euroopan rauhoittaminen ja siellä olevien joukkojen supistaminen tähdellistä ja pelkästään Neuvostoliiton ja Kiinan rajalla tapahtuvan jännityksen lisääntymistä — Neuvostoliitto tarvitsi lisää joukkoja itärajalleen, ja niitä olisi irroitettavissa Euroopasta, mikäli Euroopan tilanne saataisiin vakiinnutettua. Yhdysvaltain kongressi alkoi voimakkaasti vaatia Euroopassa olevien amerikkalaisten joukkojen huomattavaa vähentämistä. Tilanne näytti kehittyvän seläiseksi, että kongressi ennemmin tai myöhemmin saisi toteutettua vaatimuksensa, mikä merkitsisi voimatasapainon järkkymistä Euroopassa, mikäli Varsovan liitto ei myös tekisi vastaavia supistuksia.

Kysymys oli samanaikaisesti Euroopan turvallisuuskysymysten järjestelyistä (ETYK), joukkojen supistumisesta Euroopassa (MURFAAMCE) sekä voimatasapainon säilyttämisen kannalta merkittävimpinä, ydinasetasapainon säilyttämiseen tähtäävät neuvottelut (SALT). Kaikki edellämainitut kysymykset vaikuttavat toisiinsa, kuten näissä eri neuvotteluissa tapahtuva edistyminen tai epäonnistuminenkin. Lähtökohtatilanne oli kylmän sodan päättyessä vallinnut asetelma, josta oli suoritettava vastustajien tietty "loitontaminen" siten, ettei kummankaan kiistapuolen suhteellinen asema ja tilanne huononi eikä paranisi. Kaikki kylmän sodan eri aspektit ja funktiot ovat edelleenkin vaikuttamassa joko välittömästi tai välillisesti.

Ota täysi hyöty Yhdyspankin palveluista

Käytätkö pankkia aina vain sillä samalla vanhalla tavalla? Mahdollisuuksia on toki paljon enemmän.

Esimerkiksi: Voit jättää kaikki toistuvat maksusi Yhdyspankin hoidettaviksi. Tarvitset vain käyttötilin ja **maksupalvelusopimuksen**.

Käy meillä niin kerromme, miten juuri sinä eniten hyödyt Yhdyspankin palveluista.

YHDYSPANKKI

Sotaväen herättämiä tunteja

LAILA HIETAMIES

Ratsuväki tekee todella vaikutuksen naisiin! Nainen pystyy melkein mihin vain, jos mies ei ole tiellä.

Tällaisia tunteja on sotaväki herättänyt naisten vuoden kunniaksi kirjailija Laila Hietamiehessä.

Olen onnellinen nainen. Miehet ovat kohdelleet minua yhtä hyvin kuin hevosta. Selittäneet vaikeat asiat kärsivällisesti ja kiristäneet ohjaksia vain pahimissa paikoissa. Kiitoksia siitä teille miehet, erityisesti ratsumiehet, joilla jo pitemmän aikaa on ollut sydämessäni laajemmasti tilaa, kuin muilla miehenpuolilla.

Tosin olen nyt jälkikäteen kuullut, että Lappeenrannan upseerikerholla on ratsuväen kolmeksi suureksi koettelukseksi nimetty talvisota, jalkauttaminen ja Laila Hietamies. Täytyy olla tyytyväinen, että edes tässä järjestyksessä.

”LEHMUSTEN KAUPUNKI” JA UPSEERIEIEN TUKI

Tehän olette, kuten tiedättekin, aivan vastustamattomia naisten mielestä. Minäkin olen kokenut sen saman.

Jatkosodan aikana seisoin mummolan portinkupeessa ja kutsuin kaikkia ohimarssivia sotilaita kahville. Ilmeisesti heistä joku tulikin nelivuotiaan neidon houkuttelemaksi, sillä äiti haki minut tukkapäästä tupaan. Muistaakseni ope-

tus oli, ettei hieno nainen puhuttelee tuntemattomia miehiä tiellä.

Niin sitä vaan äidin opetukset päästä haihtuivat, sillä muutama vuosi sitten aloin taas puhutella tuntemattomia sotilashenkilöitä Lappeenrannan upseerikerholla. Muistanpa vielä heidän ilmeensäkin, kun kerroin alkavani kirjoittaa romaania ratsuväestä ja sitten myöhemmin myös talvisodan tapahtumista. Sankarillisesti he hillitsivät itsensä, kuten perinnejoukko-osastoissa palveleville kuuluu. Nyökyttelivät ymmärtäväisesti ja loivat toisiinsa salamyhkäisiä silmäyksiä, jotka tosin eivät mitään selityksiä kaivanneet. Delegoivat tehtävää niin pitkälle arvoasteikkoa alaspäin kuin sitä siinä pöydässä löytyi, viimeinen huokaisi raskaasti ja toivoi varmasti paremmin harkinneensa ammatinvalintaa.

Varsinaisessa kirjoitusvaiheessa ei ole mitään romantiikkaa, siinä on kahdenlaista työtä. Ensin pölyisiä arkistoja ja pölyttömiä muistoja jokunen kuukausi, sitten uutteraa naputtamista, vähintäänkin neljäsataa liuskaa ja kolmeen kertaan kirjoitettuna. Siinä se romaani. Ja kerron teille myös suunnattoman salaisuuden, nainenkin pystyy kirjoittamaan vaikkapa sotakirjan, jos miehet

auttavat. Niin yksinkertaista se on. Näin jälkikäteen ajatellen.

RATSUVÄKI TEKEE VAIKUTUKSEN!

Kautta ratsuväen värikkään historian, ei sen riveihin ole niin tyhmää alokasta astunut, kuin silloin tuli. Joskus miehet antavat jopa sukupuolenkin anteeksi. Hevosesta pitää tietää, miten päin se seisoo maassa, aseissa ei ole piippuja, kk-tykkiä, jota omana keksintönäni tarjosin käsikirjoituksen sivuilla, sitä ei kuulemma ole olemassakaan. Ja sitten tallipalvelu, vikkelys, ravi, käynti, arvoasteet ja kaikki muu. Hämmästyttä heittä mm. se, että kersantti on arvoltaan vähäisempi kuin esimerkiksi ratsumestari, tosin tallimestari on kaikkien arvojen yläpuolella ja upseerikerhon emännöitsijä asettuu everstin ja kenraalin välimaille. Ainoastaan se, että sekä URR että HRR ovat omista remonttihevosistaankin saaneet kunnon ratsuja, pelasti tilanteen. Minuun käytettiin samaa menetelmää, kärsivällisyyttä. Tulos oli kaunis, kun kirjaani oli tulossa suunnattoman, hirvittävän mahdollisesti virheitä, tuli niitä lopulliseen versioon vain mahdollisesti.

Te sinko- ja sankojoukkojen upseerit ette ilmeisesti ymmärrä, minkä vaikutuksen ratsuväki yhä vielä pystyy naiseen tekemään. Millaista on mahtanut olla silloin, kun Lappeenrannan kivikaduilla helähti teräskavio, väikähti ylpeä miekka ja jokaisen punahousun hatussa oli syreenin kukka. Tytöt seisovivat huiskuttamassa ja mitä merkittävimpiä silmäyksiä luotiin ylhäältä hevosen selästä. Minä olin vain maalaistyttö, mutta ihailla niitä silti sai.

SODAN KUVAAMISEEN ELÄYTYÄ

Lehmusten kaupunki on toki romanttinen kirja ja sellaiseksi kirjoitettukin. Joskus 30-luvun alussa romantiikkaan oli teillä upseereillakin aikaa, ei varaa, mutta aikaa. Juuri ennen talvisotaa hankittiin ratsuväen upseereille valkoiset kesätakit, sen ainoan kesän ajaksi. Sitten olikin pian muuta valkoista yllä.

Pidin itse enemmän Unohduksen lumien kirjoittamisesta, se oli aivan toista kuin edellisensä. Sitä kai kirjoittajakin eläytyy niin voimakkaasti aiheeseensa ja kun paperille tuli mukaan myös sota, se työnsi nostalgian taka-alalle. Tunnustan suoraan, että ratsuväkeen minä loppujen lopuksi tutustuin Kuuterselässä, Jänisjärvellä, Vilajoella. Ja omaan kotikaupunkiinikin sen pommitusvau-

rioluetteloiden, pommisuojiin ja tulipalojen arkistomateriaalissa. Se alkoi tuntua kaiken kokemansa jälkeen entistä rakkaammalta, niinkuin ratsuväkin sen muassa.

Vähäisiä olivat ensimmäisen kirjan ammattitermivaikkeudet sodankäynnin sanastoon verrattuna. Paperit ja ihmiset kertoivat koruttomasti, mutta sota on sotaa. Minulla oli kirjoitusvaiheessani oma ylipäällikkö, majuri Olle Harjapää, hän ohjasi kirjallista tultani kaukaa Tammisaaresta asti, mutta teki sen tarkasti. Häntä kärsivällisempää miestä en tunne ja lisättäköön sekin, että antoi minun säilyttää illuusion, että olin jopa itse keksinyt muutamia pääesikunnan tasoisia offensiivejä. Sellaiseen kevyeseen ohjastukseen pystyy vain aito ratsumies.

Jos vielä kerran se oivallukseni: nainen pystyy melkein mihin vain, jos mies ei ole tiellä.

URHEILUSTA EI ANTEEKSI

Se on tuo miesten maailmaan päättöpakkaa syöksyminen niin suuremoinen elämys, etten ole moista kokenut. Siinä nauttii sekä miesten että omasta hämmennyksestä.

Yritin vielä kerran. Sotakirjoillani sentään selvisin arvostelijoitten tulituksesta lähes haavoittumattomana, mutta nyt

olen tosi ampiaspesää sohaissut. Pistoja on tullut ja ilmeisesti olen ne ansainnutkin, sillä kukas käskää naisen mokoamaan ryhtyä, kuin urheilusta kirjoittamaan. Teiltä, herrat upseerit, teiltä tuli kohteliaita kommentteja ja virheet laskettiin joko romantiikan tai lyhyen alokasajan tiliin. Urheilusta ei saa mitään anteeksi, ja hulluahan se tietysti oli laittaakin suomalainen urheilija ajattelemaan niinkuin ihminen ja tuntemaan niinkuin kuka tahansa. Heidän prototyypinsä on luotu urheilusivujen palstoilla, yksitavuisesti puhuva miekkonen, joka juoksee esille kun pilli soi ja lähtee laukauksesta.

No, olkoon. Oli ihan vähällä, etten menettänyt tätä varsin pitkään säilynyttä lapsenuskoani miesten etevyyteen ja ymmärrykseen tämän viimeisen työni kanssa. Urheilijat ja Urheiluliiton väki oli reilua joukkoa, mutta muutamat arvostelijat vetivät esille sukupuolirooleja ja muuta asiata. Mutta nyt minunkin on otettava oppia siitä hevosjalostuksesta, lisää kärsivällisyyttä miehiä kohtaan.

Nämä nyt ovat olleet sellaisia tunteja, joita sekä sotaväki että miesväki minussa on näinä vuosina herättänyt. Molemmissa on paljon myönteistä ja yhdessä suorastaan erinomaisuutta. □

Kysymys: Miten pankki räjäytetään (100.000:- edestä)?

Ja vastaus:

Talletat rahaa palkkiotilille.
Säästöpankki maksaa 8,25 % koron,
valtio lisää peliin 0,75 % koron.
Lisäksi osallistut 100.000:- arvontaan.

Kysymys: Miten vietät huojentunutta elämää karhuista välittämättä?

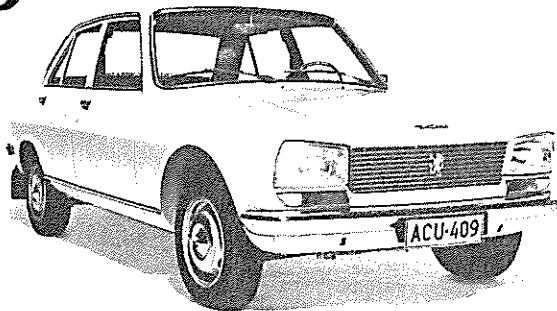

Ja vastaus:

Verokarhun kiertämisestä ansaitset
yli 9,5 % tuoton, kun talletat rahat
uudelle veronhuojennustilille.

Säästöpankki osaa

Neljäntoista vuoteen ei maassamme ole esitelty uutta autoa, johon voisi vaihtaa yhtä turvallisesti kuin Peugeot 504 L:ään nyt.

Lähes aina uusi auto sisältää tuntemattomia tekijöitä. Vasta käyttö paljastaa viat.

Toisin nyt. Nyt voitte vaihtaa turvallisesti.

Peugeot 504 L on jo käytössä osoittanut luotettavuutensa. 504 L koostuu samoista varmoista ratkaisuista kuin edeltäjänsä, maineikas Peugeot 404.

Pari yksityiskohtaa, joita Peugeot 404:ssä on käytetty jo 14 vuotta — ja jotka eräät muut autot ovat omaksuneet vasta tämän vuoden malleihinsa:

Hammastanko-ohjaus: 504 L:ssä sen tarkkuutta lisää osien kuluminen mukaan toimiva automaattisäätiö. Ohjaus pysyy tarkkana ja kevyenä — turvallisena auton kättöön.

Mc-Pherson-tyyppinen etujousitus, jota 504 L:ssä täydentää erillinen kallistuksen vaimennin. Tämä rakenne kestää Joustoon ei tule turhia liikkeitä Ohjaaja säilyttää kaarteissakin turvallisen otteen tien.

Luotettavuudestaan huolimatta 404:n rakenteita ei silti ole sellaiseksi siirretty 504 L:ään.

Ne on ajanmukaistettu ja mitoitettu suurempaan kokoon.

Muutosten ansiosta 504 L on vielä miellyttävämpi ajaa kuin 404.

Vaihtakaa luotettavaan 504 L:ään.

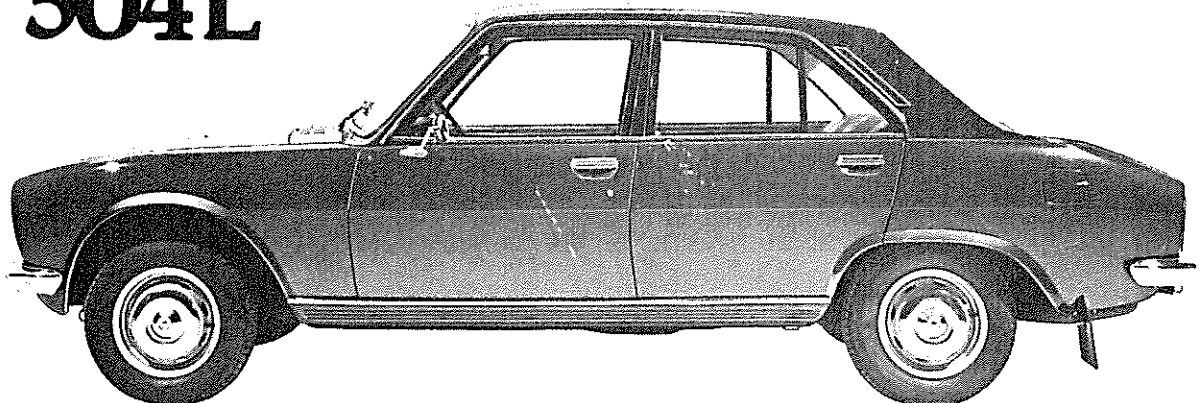
Saatte nykyaikaisen auton, jonka varustelu on sitä korkeaa tasoa, mihin Peugeotissa on totuttu.

Saatte taloudellisen auton, joka käyttää halvempaa, saasteettomampaa 92-oktaanista bensiiniä, ja sitäkin vain 10.7 l/100 km (normikulutus).

Saatte auton, joka kestää. Kun kuulette 504 L:n hinnan ja käynte koeajolla, huomaatte että Teillä on painavat syyt vaihtaa 504 L:ään nyt.

Maahantuaja:
MAAN AUTO
OY
Sarkimäentie 7, Hki 21,
puh. 67 34 11

PEUGEOT
504 L

Peugeot. Tunnuksena luotettavuus.

PEUGEOT MYYJÄT: FORSSA: Forssan Autotarvike HELSINKI: Oy Auto-Trio Ab HÄMEENLINNA: Auto EHO IMATRA: Imatran Auto-Urheilu JOENSUU: Auto PKO JYVÄSKYLÄ: Oy Maan Auto Ab KARHULA: MAXI tavaratalo KOKKOLA: SOK Koneosasto KOUVOLA: Ympäristön Auto KUOPIO: Kinnusen Auto Oy LAPPEENRANTA: Lappeenrannan Auto Urheilu LOHJA: Autotalo Sere MAARIANHAMINA: T: mi Edv. Karlsson MIKKELI: SOK Koneosasto MÄNTSÄLÄ: Autoliike L. Sirén OULU: Pöyhön Autoliike PORI: Palin Oy PORVOO: Soturikylän Auto ROVANIEMI: Pöyhön Autoliike SAVONLINNA: Keski Saimaan Kone ja Auto SEINAJOKI: Auto-Kuismanen TAMPERE: SOK Automyynti TORNIO: Pöyhön Autoliike TURKU: Oy Maan Auto Ab VAASA: SOK Koneosasto VALKEAKOSKI: O. Kaihulan Autoliike YLIVIESKA: SOK Koneosasto

**RAKENNUSTOIMISTO
A. PUOLIMATKA OY**

LÄNNEN TEHTAAT OY

Sokeritehdas
Rehutehdas
Säilyketehdas
Konepaja
Paperpot-osasto

SÄKYLÄ

SATTUI KADETTIKOULUSSA

KAUKO TIILI

Kurssi eteni jo kohti kevättä. Teoriaa ja käytäntöä, oppitunteja ja maastoharjoituksia. Koulun elämä oli jo käynyt vieriimme, olimme tottuneet osaamme. Tullimme tuntemaan niin esimiehemme kuin toisemmekin yhä paremmin ja yhteishenkemme ei vallinnut vain joukkueessamme, ei vain nuoremmissa kurssissamme, vaan koko koulussamme. Tiesimme olevamme opiskelevan nuorison joukossa erillinen saareke, jonka työntavoitetta, maan puolustamisen kehittämistä, tuottaviin ja rakentaviin työn aloihin kuulumattomana pidettiin monella taholla toisarvoisena. Tiesimme olevan sellaisia pürejä—myös sivistyneistön keskuudessa—joiden mielestä me edustamme "sotahulluutta", ainakin jotain sellaista, joka oli muka kansallemme vierasta. Kuitenkin me olimme tulleet tuon kansan keskuudesta, aivan tavallisista suomalaisista kodeista, joiden elämää sävytti useimmissa tapauksissa pikeminkin vaatimattomuus kuin "herravaltaisuus."

OPETTAJAT ASIALLISIA

Sotilaallinen käyttäytymisemme myös vapaa-aikoina antoi meistä väärän käsityksen monille, jotka eivät pystyneet näkemään sen läpi. Ennakkoluulot olivat niin sitkeässä, että esimerkiksi monet, jotka tunsivat minut, pitivät minua poikkeuksena siitä kuvasta, jonka he ulkonaisten seikkojen, kuulopuheiden tai

yksityisten tapausten perusteella olivat itselleen upseereista ja kadeteista luoneet. Ainakin minun mielestäni kurssillamme oli vain joku harva kadetti, joista ajattelin: tuota tyyliä en minä omaksu. Enkä minä kuitenkaan voinut sanoa, että se olisi ratkaisevasti heikentänyt heidän kokonaispanostaan työsäään.

Muistiini ei ole jäänyt opettajistamme ja kouluttajistamme mitään erikoisemman kielteistä. Tietenkin sattui useinkin, että jotkut esimiesten käskyt ja sanonnat saattoivat kaivella mieltä joinakin väsymyksen ja kyllästymisen hetkinä, mutta jo se, että niistä on jäänyt vain joitakin harvoja muistikuvia, todistaa niiden jäävän sen asiallisen ja rehdin suhtautumisen varjoon, joka on jäänyt muistissani päälimmäiseksi.

Erikoisesti mieleeni jääneistä opettajistamme on tietenkin ensimmäisenä mainittava kenttätykistötaktiikan opettajamme, entinen pikajuoksija, kapteeni Aalto, joka meille ballistoille oli "grand old man", mies, joka ei tehnyt itsestään mitään numeroa, mutta joka tunsu kenttätykistön ja sen käytön kuin viispenisen ja osasi siitä myös kertoa. Hänen huumorinsa oli vähän surumielisen tuntuista, ja sen havaitseminen vaati joskus suorastaan tarkkuutta. Hän suhtautui meihin kuin omiin poikiinsa, kuin isä, joka odottaa meistä työnsä jatkajia eikä vain hänen, vaan koko kenttätykistön, jonka toiminnan tulos on aina monen miehen yhteistyön aikaansaama. Tuo ajatus sävytti hänen opetustaan, jossa ei mitään tehtävää asetettu toisen edelle, ei myöskään tykistön tehtävää muuhun kuin siihen, että sen oli aina, ennen kaikkea, palveltava kokonaisuutta.

OPETTAJIEN PARHAITA

Herrasmiesmaisesti oppilaisiinsa suhtautuneen sekä asiallisen ja rauhallisen opetustyylin omanneen pioneeritaktiikan opettajamme luutnantti Arimon olen säilyttänyt niiden joukossa, joiden antamaa esimerkkiä olen ainakin tahtonut seu-

rata. Hänessä oli jotain sellaista, joka sain minut kohta hänen ensimmäisistä tunneistaan lähtien tuntemaan jotenkin samalla tavalla kuin silloin, kun on löytänyt uuden ystävän. Oli niinkuin hänen tunneillaan ei olisi ajateltu, että opettaja tietää, oppilaiden on opittava, vaan että suomalaisina upseereina meidän on tämä tiedettävä.

Samaa korokkeeltaan alas tulemistä oli "Laplandsflammen", it-taktiikan opettajamme, luutnantti Lapinleimun opetustyyli. Lisäksi hän näytti, kuinka asialliseen opetukseen voidaan liittää huumoria ja se ei olekaan sille, joka ei asiaa hallitse, mikään helppo juttu. Ei niinkään hänen sanoistaan kuin useinkin hänen ilmeistään saatoimme todeta, kuinka täysin vierasta hänelle oli vähäisinkin tärkeily, oli sitten kysymyksessä hänen opetusaineensa tai hänen asemansa opettajana.

Valitettavasti it-taktiikkaa oli niin vähän, mutta eiköhän meille kaikille ollut tärkeämpää oppia hänestä itsestään kuin it-taktiikasta. Olimme joskus laulelleet ka vereitamme kiusoitellen ilmatorjuntatykistön "kunniamarssia": "Es geht alles vorüber, es geht alles vorbei." Lapinleimun opetuksesta ei mennyt mitään ohi.

Kevään tulo merkitsi meidän elämällemme suurta käännettä. Vanhemman kurssin kadetit lähtivät upseereina joukko-osastoihinsa ja meistä tuli nyt vanhempi kurssi ja me jakaannuimme joukko-osastoihin toimiaksemme huomattavan osan kesästä niissä kouluttajina. Se merkitsi jo huomattavaa otetta tulevaan ammattiin, jonkun verran itsenäisyyttäkin vaativaa työtä, jopa vastuuta.

Me tykistökadetit jouduimme suurimman osan tuosta työstä tekemään Perkjärven leirillä, joka oli Suomen koko kenttätykistön jokakesäinen, joskus talvinenkin tapaamispaikka.

VENÄJÄNKIELEN HARJOITUKSIA

Kesän loppupuolella me kerään nyimme taas Tyk II:na pyöräretkellemme. Näin kaukaisten aikojen takaa

on helppo suorittaa karsintaa kerrottavien asioiden suhteen. Kertoo vaan sen, minkä muistaa. Näin ainakin tällä kertaa. Tuosta retkestä muistan nimittäin vain leiriytymisen Kuokkalassa, kuutamon valaisemien meren aaltojen mahtavan vyörymisen pitkälle hiekkarannalle ja illanvieton rantapaviljongissa. Alkuillasta tanssin Virmakoskien kesäpaikan naapurintyttären kanssa. Mutta kun hän lähti pois verrattain aikaisin, saatoin lähtöä odottaen, annoin kohteliaan hyvönyön suukon ja palasin kasinolle, jossa käytiin loppuillan venäjän kielen opiskeluun. Tanssitiin nimittäin erästä venäläistä tyttöä, jolla oli kauniisti kirjailtu venäläistyylisen pusero ja joka oli – tai oli olevinaan – ummikko. Kun keskustelustamme ei oikein tahtonut tulla mitään, minä sanoin:

– Veli tuli koulusta kotiin, sisar kysyi, mitä te siellä teette? (Venäjän kielellä.) Sekös tyttöä nauratti. Hän korjasi jonkun sanan ääntämistä ja rohkaistuneena kerroin vielä oppikirjaani siteeraten, että Kadettikoulu sijaitsee Munkkiniemessä kolmikerroksisessa kivitallossa ja että siinä on huoneita ”i karidoori, pa katoorim kadeetti praguulivajetsa, kagdaa pagooda nje pasvaljajet im vihadit na dvorj (...ja käytäviä, joilla kadetit oleskelevat, kun sää ei salli heidän mennä pihalle.”)

Tytöstä se oli varmaan mielenkiintoista kuultavaa, koska hän oli hyvin huvittunut kertomuksestani. Hänen korjaillessaan jatkuvasti ääntämistäni, minä sanoin korjatun kohdan uudelleen, ja kun olin Ropposen minun vanhaa ”kielitaitoani” koskeneesta irvailusta sydämistyneenä päättänyt monta kappaletta ulkoa, kerroin niitä nyt daamilleni meidän pyörähdellessämme tanssin toisensa jälkeen. Ja näin minun venäjän kielen

taidoni erikoisesti ääntämisen puolesta – parani sinä iltana huomattavasti. Ja niin tapahtui sitten, että olin toista kertaa samana iltana saatolla. Ja kun ilta oli sujunut suullisen opiskelun merkeissä, otettiin jäähyväiset myös ”suullisesti”.

ONNISTUNUT MAASTOHARJOITUS

Opiskelu ei vanhemmalla kursilla poikennut sanottavasti edellisen vuoden opiskelusta. Oppiaineet olivat pääasiassa samat, mutta aiheissa mentiin eteenpäin. Maastoharjoituksissa johtajatehtävät ”vetivät kiinni” useammin ja niissä junailut olivat entistä vaativampia. Niille, jotka sellaisiin joutuivat.

Eräessä maastoharjoituksessa olin jv-joukkueen Viitaseen ”Ellun” apulaisena pienen jv-sotapäällikön tehtävässä. Yritin parastani omalla tontillani ja olin tyytyväinen, kun sekä Ellun että hänen osastonsa toiminta sai kritiikissä kiitosta. Kun hän palasi iltalomalta tapausta hieman juhlina hän herätti minut ja istuutui sänkyni reunalle juttelemaan. En osannut hänelle suuttua, en vain siksi, että hän oli miellyttävämpiä jv-linjan kadetteja enkä siksiäkään, että hän kävi erinomaisen hauskoja sanoja kääntein läpi koko meidän hienon sotasuunnitelmamme ja sen toteuttamisen vaan erikoisesti sen tavan vuoksi, millä hän alleviivasi minun osuuttani noissa sotatoimissa ja siksi, että hän katsoi velvollisuudekseen erikoisen painavin perustein kehottaa minua vakavasti herkitsemaan aselajin vaihtamista.

”KIRPITS” OTTI PIENET...

Tammikuussa vietettiin koulun vuosipäivää m.m. juhlatanssiaisin. Päivää aikaisemmin kranaatinheitinammunassa

sattuneen kenraali Heikinheimon kuoleman vuoksi tanssiaiset kuitenkin peruutettiin. Monille Helsingin ulkopuolella oleville daameille lähtivät silloin kiireelliset sähkösanomat ja aiheuttivat tietysti mielihapaa. Ja mielihapaa lisääntyi vielä juhlaa seuranneena päivänä, jolloin sanomalehdissä oli selvästi luettavissa: ”... ja illalla vuosipäivän viettoa jatkettiin tavanomaisilla juhlatanssiaisilla.” – Taisi siinä olla joillakin selittelemistä. Sanomalehtien saamien ennakkotietojen sellaisenaan julkaiseminen pani monen ystävää kohtaan tunnetun luottamuksen koetukselle.

Minä olin pyytänyt tutun Helsingissä toimessa olleen neitosen daamikseni. Kutsutut olivat varustautuneet juhliin jopa iltapukuja teettämällä, päätimme me, neljän kadetin porukka viedä daamimme eräänä iltalomailtana hotelli Grandiin tanssiaisiin. Siellä sitten neljä neitosta ja kolme kadettia ottivat tanssin lomassa pieniä napsuja ja minä tunsin olevani kovin epäkohteliaasti muista eristäytynyt ja ajattelin lopulta, että onhan minun tarvittaessa käytävä päin vihollistakin, siispä eihän tuo nyt miestä kaatane, jos minäkin otan ”pienet”. Tulihan niitä sitten otettua sen verran, että korppukseen tullessani kaveritkin huomasivat hyvän tuoleni.

Aamulla sitten levisi tuvasta tupaan mieluisasti vastaanotettu uutinen, että Tiili oli ollut illalla päissään, oli jopa yrittänyt seisoa käsillään tuvan pöydällä...

Minusta tuntui, että minut hyväksyttiin nyt entistä läheisemmin kaveripiiriin, oli kerta kaikkiaan niinkuin tuhlaja-poika olisi tullut kotiin. Vaikken mielestäni ollut suhtautunut kenenkään alkoholin käyttöön tuomitsevasti, he kuitenkin sisimmässään olivat ehkä kuvitelleet välillämme olevan jonkunlaista juopaa.

kaukas

Eversti Erkki Sävy toimii "Sairaala sotavammaisille" keräyksen keräyspäällikkönä. Keräys on ollut käynnissä viime syksystä lähtien. Se on saavuttanut laajojen kansalaispiirien tuen. Jyrkästi vastustavia mielenilmauksia on ollut vähän. Joku on halunnut lahjoittaa kaikki varansa tähän keräykseen. Jotkut ovat nähneet sen eräänlaisena välttämättömänä pahana, keräysväsymystä on ollut liikkeellä. Mutta sairaalan rakentamisen aloittamiseen tarvittava rahasumma saadaan kokoon, näin vakuuttaa keräyspäällikkö Sävy.

KERÄYKSEEN SUHTAUDUTTU MYÖNTEISESTI

— Keräystavoite oli tämän vuoden alussa 15 miljoonaa markkaa, kertoo eversti Erkki Sävy. Siitä lähtien inflaatio on nakertanut markan arvoa melkoisesti. Suunnittelutoimikunnan arvion mukaan saattaa tarve nousta jopa 20 miljoonaan jonkun vaihtoehdon mukaan. Mitään yksityiskohtia ei ole lyöty lopullisesti kiinni. Oma keräystavoitteemme on tällä hetkellä edelleenkin tuo 15 miljoonaa markkaa.

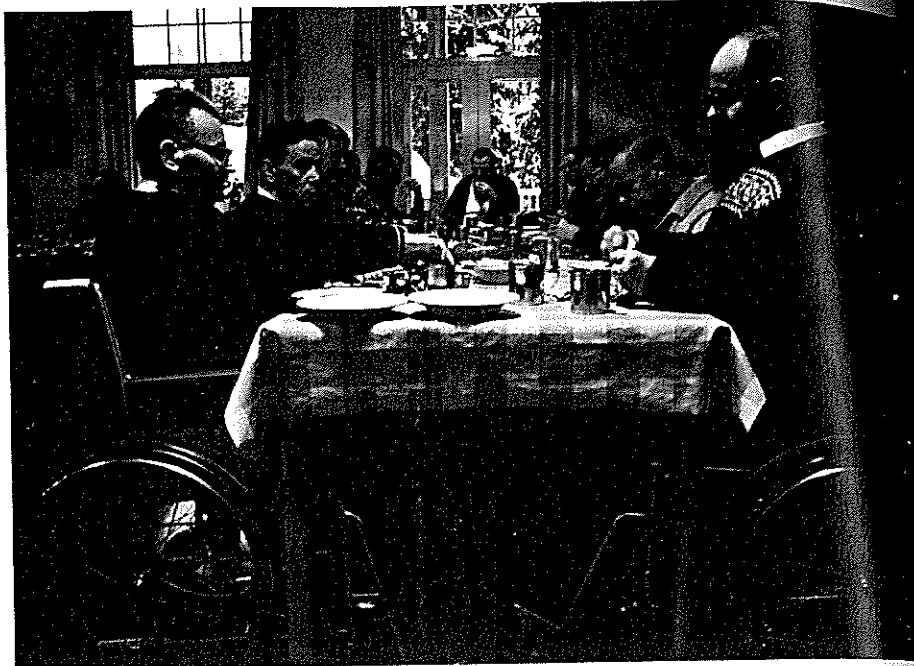
Tuon edellä olevan sanottuaan eversti Sävy vetää henkeä - hampaiden välistä, tutunomaisesti - ja on niin vakuuttuneen näköinen, että 15 miljoonaa kuitenkin saadaan kasaan. Entinen Helsingin sotilaspiirin päällikkö, Karjalan Tykistörykmentin komentaja jne istuu tukevasti pehmustetulla tuolillaan, mutta jalat aivan kantapäätä myöten maassa. Hän on perimmiltään vakuuttunut, että keräystavoite on saavutettavissa, vaikka ei suostu sitä suoraan sanomaan.

— Suomen kansa on ottanut keräyksen varsin hyvin vastaan. Mukana olijat sijoittuvat poliittiseen kuvaan vasemmalta oikealle. Se on meidän mieltämme erittäin tärkeä seikka. Periaatteellista nyökyttelyä tämän lausuman jälkeen ja sitten hieman huolestunut katse.

Jotkut kielteisesti keräykseen suhtautuvat haluavat kuitenkin tehdä tästä poliittisen pelinappulan: Miksi valtio ei ole hoitanut tätä asiaa aikaisemmin kuntoon. Tämän takia meitä vastaan on tehty voimakkaitakin hyökkäyksiä. Mutta tilanne on otettava sellaisena kuin se on: yhteiskunnan apua tarvitaan.

SOTAINVALIDEJA VIELÄ VUOSISADAN VAIHTEESSA EHKÄ 7000

Keräyksen tavoitteena on kahden sairaalan - Kaunialan sotavammassairaalan ja Aivovammasairaalan - yhdistäminen. Kauniala on vuosisadan vaihteessa syntynyt kylpylaitos - vanha Bad-Grankulla - joka viime sotiemme alku-

"ANNAN KAIKKI RAHANI SOTAVAMMAISILLE"

kirjoitti muuan vähävarainen lahjoittaja "Sairaala sotavammaisille" -keräyksen toimistoon. Täytyykö tavoite vai onko se vielä kaukana? Vastaajana eversti Erkki Sävy.

puolella tuli Sotainvalidien Veljesliiton omistukseen ja kunnostettiin sotien jälkeen. Aivovammasairaala on vanha Kansaneläkelaitoksen rakennus, eikä tietenkään sinänsä sovelias sairaalarakennukseksi.

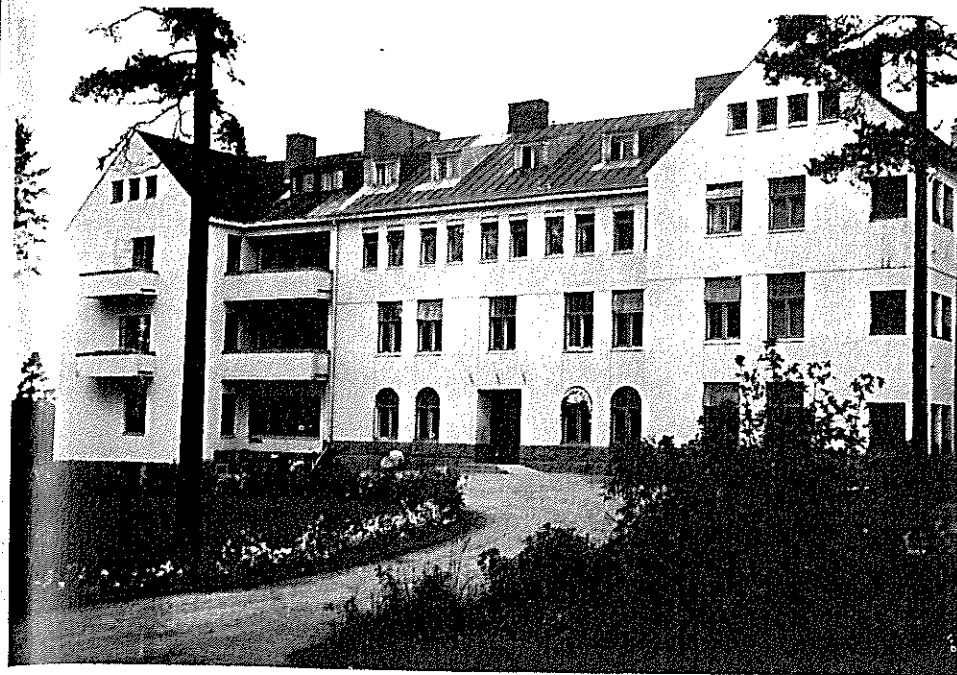
Tällä hetkellä Kaunialassa on 112 paikkaa, joista 9 on naissotainvalidien hallussa. Kaikista potilaista on 2/3 niitä kroonikoita, joiden lopullinen koti Kauniala on.

— Nyt pyritään nostamaan sairaalan paikkaluku kaksinkertaiseksi mikä ei ole lainkaan liikaa, toteaa keräyspäällikkö Sävy. Sotainvalidien määrä on tällä hetkellä noin 46 000. Heitä kuolee vuosittain yli 1000 henkeä, mutta vastaavasti vanhoja vammoja vihoittuu siinä mää-

rin, että uusia tapauksia ilmestyy samassa ajassa 500-700, henkilöitä jotka eivät ole olleet tähän mennessä Sotainvalidien luvuissa mukana.

— Erään laskelman mukaan vv 1985-90 olisi vielä noin 20-25 000 sotainvalidia ja vuosisadan vaihteessa 5000-7000. Tällä hetkellä vaikeavammaisten määrä on lähes 30000. Heidän lääkärintutkimuksensa tulisi suorittaa vähintään kerran kolmessa vuodessa. Yksinkertaisella matematiikalla päästään 9 000 henkeen, joiden tulisi säännöllisesti vuosittain käydä hoitolaitoksissa. Nyt pystytään pariin tuhanteen tarkastukseen vuodessa. Se on selvästi liian vähän.

Keräysidean isää on eversti Sävyyn mukaan vaikea nimetä. Jo kauan on ol-

lut sairaalan laajentamistarpeesta keskustelua. Viime vuoden alussa kerääntyi varsin laajoja kansalaispiirejä edustavia henkilöitä yhteen ja he päättivät tällaisen keräyksen toimeenpanosta.

— Jos nyt joku niistä monista nimistä haluttaisiin tai voitaisiin vetää esiin, niin mielestäni se olisi toimitusjohtaja Lauri Reunala (kadetti nro 1756)

"LAHJOITAN KAIKEN RAHANI"

Vaikuttaa siltä, että keräyspäällikkö ei ole täysin tyytyväinen tämänhetkiseen tilanteeseen. Hänen arvionsa mukaan tulos tammikuun puolivälissä on siinä 2,5 miljoonan markan tienoilla. Tästä sävelhän osuus on vajaat 200 000 markkaa.

— Suurimmat summat kuviteltiin saatavan työpaikkakeräyksenä. Keskitunti-ansioksi laskettiin 10 markkaa ja työntekijämäärän ollessa 2,2 miljoonaa, olisi päästy huikeaan lopputulokseen. Asia ei

kuitenkaan ole ollut näin yksioikoinen. Valitettavan paljon on ollut tuollaisia markan suuruisia symbolilahjoituksia. Ymmärrään kyllä, että tämä Suomi on keräysten luvattu maa. Jossain vaiheessa saapuu keräysväsymys. Ehkä se on nyt. Samoin voidaan todeta, että taloudelliset näkymät eivät ole parhaat mahdolliset. Suurimmat summat toivomme kuitenkin saavamme erilaisten yhteisöjen lahjoitusten kautta.

Eversti Sävy hymyilee. On paljonkin myönteistä keräyksen tiimoilta. Jotkut kaupungit ovat tehneet sievöisiä lahjoituksia mm. Helsinki 55 000 mk. Seurakuntien kolehti on hyväksytty tarkoitukseen ensi elokuussa. Eikä pienistäkään valopilkuista kannata vaieta.

— Sain kirjeen, jossa oli ruudullinen arki taitettuna neljään osaan. Yläreunassa oli horjuvalla käsialalla raapustettu: "Lahjoitan kaiken rahani setavammaisille. Pyytän saata pysyä tunteuttomana." Kirjeessä oli sisällä 30

markkaa. Muuta en tiedä kuin sen, että kirje oli lähetetty Lapualta.

VARATTOMAN ASIALLA

Keräyksen filosofia on eversti Sävy mukaan nykyiseen yhteiskuntaan soveltuva. Tämä koskettaa tuloksiltaan nimenomaan vähäosaisia.

— Vähäosaisten kohdalta tämä keräys on sitten erittäin tärkeä. Rikas voi mennä johonkin yksityisairaalaan ja sanoa: pankaa minut kuntoon. Köyhälle se ei ole mahdollista. Siksi olisi erittäin tärkeää, että jokainen olisi tukemassa tätä keräystä.

— Parhailaan on menossa työpaikkakeräys, jonka keräysaikaa on jätetty helmikuun loppuun. Sitten meillä on myyntikampanja, joka toteutetaan vapaaehtoisten järjestöjen avustuksella. Tällöin myydään rintatunnuksia ja autotarroja maaliskuuhuhtikuun aikana. Edelleen kouluhallitus on hyväksynyt kouluille ns. päivätyökeräyksen, joka toteutetaan 14.3., Lapissa 7.3. Puolustusvoimien osuus toimeenpannaan varusmieskampanjana siten, että kevätkauden aikana jokaisen varusmiehen yhden päivän työ käytetään tähän tarkoitukseen. Se suoritetaan esim. metsänparannustöinä tai vastaavina käypään päivätyön hintaan.

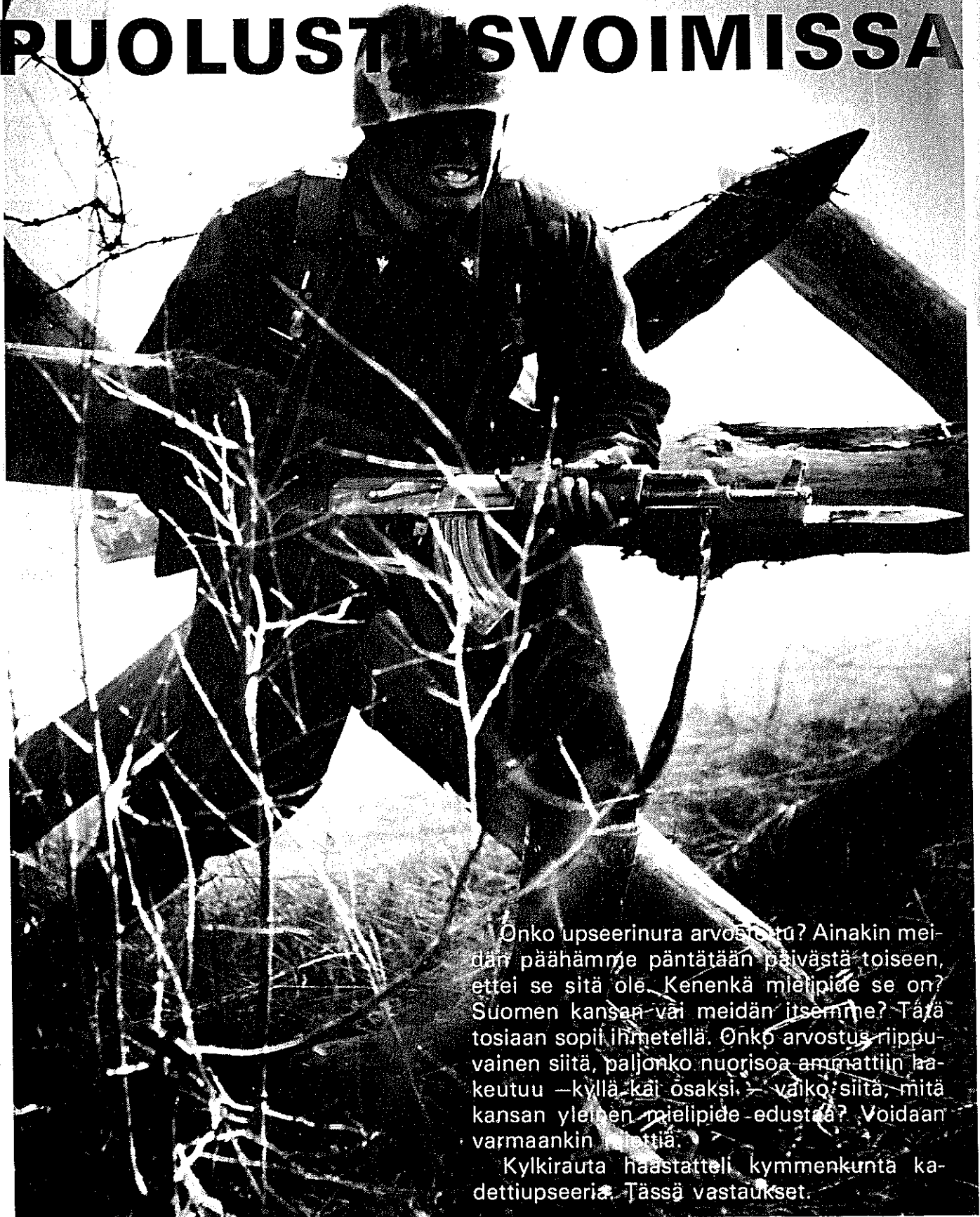
— Keräyksen olemme suunnitelleet jatkuvan Sotainvalidien Veljesliiton 35-vuotisjuhlallisuuksiin asti ensi elokuussa. Silloin toivomme voivamme luovuttaa koko keräyksen tuoton liitolle käytettäväksi sairaalan laajennustöihin.

Eversti Sävy näyttää päättäväiseltä. Hän on sitä mieltä, että toiminnan päämäärän saavuttamiseen on aina oltava toiveita. Hän vakuuttaa, että keräyksen hyväksi tullaan tekemään kaikki mahdollinen erilaisia keinoja hyväksi käytäen. Uskon on pysyttävä loppuun asti. Ja se on tietenkin ehdoton vaatimus myös tässä tapauksessa. □

ISKU

STOCKMANN
HELSINKI • TAMPERE • PIETARSAARI

MIKSI PALVELEN PUOLUSTUSVOIMOISSA

Onko upseerinura arvostettu? Ainakin meidän päähämme pöntätään päivästä toiseen, ettei se sitä ole. Kenenkä mielipide se on? Suomen kansan vai meidän itsemme? Tätä tosiaan sopii ihmetellä. Onko arvostus riippuvainen siitä, paljonko nuorisoa ammattiin kakeutuu — kyllä kai osaksi — vaiko siitä, mitä kansan yleinen mielipide edustaa? Voidaan varmaankin olettaa.

Kylkirauta haastatteli kymmenkunta kadettiupseeria. Tässä vastaukset.

Kenraalimajuri Magnus Haaksalo
Pohjois-Suomen sotilasläänäni

Mitä enemmän ikää karttuu sitä enemmän ihminen ryhtyy erittelemään elämäntyönsä perimmäistä tarkoitusta. Yhä selvemmin toteaa, miten toisarvoista loppujen lopuksi on henkilökohtainen menestys korkeine arvoineen ja hyvine tuloineen, niin mukavilta kuin ne tuntuvatkin, ellei tähän samalla sisälly tyydytyksen tunnetta siitä, että on omalta osaltaan uransa aikana yrittänyt palvella maataan rehellisesti ja parhaan kykynsä mukaan.

Aikanaan lankesi miltei luonnostaan, että olen tullut suorittaneeksi elämäntyöni puolustusvoimain piirissä. Vapaaehtoisena v. 1939 kesällä palvelukseen astuneena varusmiehenä pidin talvisodan jälkeen selviönä, että pyrkisin Kadettikouluun, enkä ole valintaani katunut. Sotavuodet olivat isänmaansa puolesta taisteleville suomalaisille kovien koettelemusten aikaa, mutta henki oli hyvä ja päämäärä oli kaikille selvä. Sotien jälkeen seurasi pitkä epävarmuuden aika, jolloin usko tahtoi monta kertaa horjua, mutta vähitellen olot vakautuivat ja elämä seestyi. Toistakymmentä vuotta odotetun majurinnapin ja uusien mielenkiintoisten tehtävien myötä työstään sai jälleen täyden tyydytyksen.

Tehtävien vaihtuminen virkauran aikana on hyvin kehittävää, pitää vireänä ja tuo vaihtelua, vaikka tämän takia moni mukava asuinpaikka ja ikiomaksi sekä hyvinkin läheiseksi muodostunut joukko tai laitos pitää monta kertaa haikein mielin jättää. Palvelu puolustusvoimissa muodostui minulle jo kauan sitten elämänuraksi, koska muuta en ole tässä maailmassa tehnytään lapsuuttani ja kouluvuosiini lukuunottamatta ja silloinkin harrastin samoja asioita suojeluskuntajärjestön riveissä heti kun kynelle kykenin.

Tulen hoitamaan puolustusvoimain piirissä minulle uskotut vaativat tehtävät parhaan kykyni mukaan niin kauan ja niin hyvin kuin pystyn syvästi vakuutuneena siitä, että tehokkaasti hoidettu maanpuolustus on tämän päivän maailman paras tae siitä, että hyvä Isänmaamme pienuudestaan huolimatta saa elää ja kehittyä rauhassa vapaana ja itsenäisenä muiden kansakuntien rinnalla.

Eversti Veikko Hietamies
Karjalan Lennosto

Totean aluksi, että upseerin uran valitseminen kohdallani oli seuraus jo poikavuosina syttyneestä palavasta halusta tulla lentäjäksi. Upseerin uraa en ollut koskaan ajatellut elämäntehtäväksi, koska puolustusvoimien arvostus oli sodan jälkeen pohjalukemissa. Varusmiehenä saatu lentokoulutus ja myönteinen kuva sotilaselämästä Ilmavoimissa sai minut empien anomaan kadettikouluun.

Hyvä koulutus, luja yhteenkuuluvaisuuden tunne ja reipas henki kannustivat yli sen vaiheen, jolloin yleensä siirrytään siviili-ilmailun palvelukseen. Myöhemmät tehtävät ovat olleet riittävän mielenkiintoisia, vaihtelevia ja vaativia, niin että en ole tuntenut minkäänlaisista tarvetta vaihtaa alaa. Päinvastoin, mitä pitemmälle olen edennyt, sitä vakuuttuneempi olen ollut siitä, että parempaa uraa tuskin olisin itselleni voinut valita.

Puolustusvoimien selväpiirteinen portaittainen virkaura välitavoitteineen ja jatkokoulutuksineen ovat sopineet luonteelleni. Elän tavoitteesta toiseen, pidän selkeydestä ja ajattelen enemmän huomista kuin tätä päivää. Ilmavoimissa ei koskaan ole ehtinyt turhautua, ei edes niinä aikoina, kun lentokoneista on todella ollut puutetta. Uuden luomiseen on aina voinut purkaa ylimääräisen tarmon.

Olen tänä päivänä vakuuttunut siitä, että puolustusvoimiamme arvostetaan yhteiskunnassamme riittävästi. On vain pidettävä huoli, ettemme itse syyllistyisi aliarvioimaan itseämme. Luotan puolustusvoimiamme aseman lujittumiseen.

Majuri Jorma Kaarnola
Kainuun Prikaati

Itsekukin varmasti elämänsä eri vaiheissa kysyy itseltään, onko ammatin valinta sattunut oikeaan. Tuliko lähde-tyksi lukemaan oikeita kirjoja? Tämän

kysymyksen minäkin olen monasti vastattavakseni heittänyt. "Kun itse kysyy ja itse vastaa, niin ei tule jälkipuheita." Vaan nyt saattaa tulla: siis olenko katunut vai onko syytä tyytyväisyyteen?

Täytyy myöntää, että jokainen aamu ei ole alkanut, ei jatkunut, eikä päättynyt riemun kiljahduksiin, vaan aika-ajoin on ollut jopa sulka maassa. Mutta kokonaiskuva ammattini eri anneista on voittopuolisesti myönteinen, ilmeeltään iloinen ja koko olemiselle elävistä sykkettä antava.

Vaihtelevat, mielenkiintoiset tehtävät, monipuolinen, korkeatasoinen ja järkevästi ajoitettu "firman" järjestämä kotija kohdallani myös pitkä ulkomainen koulutus, hyvähenkinen poliittisistakin ristiriidoista vapaa työilmasto ovat ne eniten arvostamani tekijät, jotka saavat ainakin minut yhä ponnistelemaan puolustusvoimissa suomalaisen isänmaamme turvallisuuden hyväksi. Näistä syistä en epäröi myöskään suositellesani tätä ammattia kaikille niille nuorukaisille, joiden vilpittömänä päämääränä on pitää Suomi suomalaisena.

Kenraaliluutnantti Ermei Kanninen
Pääesikunta

Lienee liian yksinkertaista vastata annettuun kysymykseen toteamalla "koska olen antautunut upseerin uralle". Tuo vastaus sisältää kuitenkin erään tärkeän perustotuuden, sillä käytin sanaa "antautua uralle". Sanonta jo edellyttää, ettei tästä tehtävästä niin vain luovuta.

Tärkeintä lieneekin selvittää, miksi upseerin ura on tullut aikanaan 33 vuotta sitten valituksi ja sille sananmukaisesti antauduttua. Uraa valittaessa on kai asetettava kaksi vaatimusta: Tehtävän on oltava mielekäs ja sen on annettava palvelijalleen työstään tyydytystä.

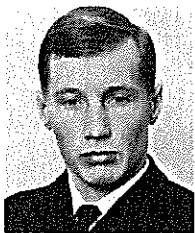
Puolustusvoimien tehtävän ja olemassaolon mielekkäys oli tietenkin kohdallani selviö jo koulupoikavuosina, kuten kai pitäisi edelleenkin olla jokaisen itsenäisen kansakunnan kansalaiselle. Sotilasasiat kuuluivat myös jo silloin harrastuksiini. Sota-aika vahvisti kuvaa sotilasuran tärkeydestä ja kun siihen sisältyi mahdollisuus palvella isänmaataan, ei ratkaisuun ole sen kummempia pohdiskeluja tarvittu. Muistan, että vaihtoehdot arkkitehti ja juristi tipahtivat kevyesti pois.

Tehtävän mielekkyys ja pyrkimys palvella isänmaataan on pysynyt myös sodan jälkeisinä vaikeina aikoina. Jonkunhan on hoidettava tämän maan puolustus. Vain siitä voidaan keskustella, kuka sen tekee. Olen tarjonnut itseni käytettäväksi, eikä vielä kukaan ole pois potkaisu.

Tehtävän mielekkyys on tietenkin tytäisyysperusedellytys, joten siltäkin kohdalta on perusta selvä. Itse työkkin on ollut mielenkiintoista ja monipuolista. En usko olevan montakaan uraa, joka tarjoaisi tekijälleen niin monia mahdollisuuksia kuin upseerin ura. Kohdalleni on osunut sodan aikana joukkueen johtajan ja komppanian päällikön tehtävät, jotka ovat varmasti antaneet ja opettaneet niin paljon ihmisten välisistä suhteista ja sodan mielettömyydestä, ettei mikään muu tehtävä voi samaa koskaan antaa. Rauhana aikana olivat kouluttajan tehtävät nuoren upseerin kanalta antoisimmat niin joukoissa kuin sotakouluissakin. Nämä tehtävät luovat aina perustan myöhemmälle uralle.

En voi valittaa tehtävien yksitoikkoisuudesta myöhemminkään, sillä niihin on kuulunut mm. apulaissotilasasiain ja sotilasasiain sekä erilaisia tehtäviä yleisesikunnassa lähinnä operatiivisten kysymysten parissa. Tehtäväkenttä on siis ollut laaja ja työtä on ollut tarpeeksi. Mitäpä ihminen voi enempää vaatia.

Nyt tietysti kysytään, onko valtio maksanut minulle tarpeeksi? Täytyy myöntää, että olen toivonut palkkaa lisää, sillä monella siviilialalla toverini ovat ilmeisesti vähemmälläkin työllä ja vastuulla saaneet enemmän kokoon. Olen kuitenkin sitä mieltä, että tyytyväisyys korvaa melkoisen rahasumman. En usko, että olisin voinut muualla saada näin monipuolisia tehtäviä ja erinomaista työtoveria. Eikö siinä ole kylliksi syytä palvella isänmaataan puolustusvoimissa?

Luutnantti Hannu Kontiainen
Lapin Jääkäripataljoona

Etsiessäni perusteita upseerin uran valinnalleni tulee mieleeni eri varuskunnissa vietetty lapsuus- ja nuoruusaika, jolloin tavallaan tiedostamatta kiteytyi ajatus sotilasammattista.

Kotona ja edelleen koulun historian tunneilla kehittynyt isänmaallinen henki sai minut varsin kunnioittavasti suhtautumaan maamme itsenäisyystaisteluihin ja taistelijoihin. Tällöin syntyi ajatus ammattista, jossa mahdollisimman tehokkaasti osaltani vaikuttaisin isänmaan hyväksi. Ainoa vaihtoehto, johon päädyin, oli sotilasala, jota pidän isänmaallisuuden perikuvana.

Sotilastietouden ollessa jo valmiiksi melko vahvan mennessäni suorittamaan asevelvollisuuttani negatiivisia vaikutteita ei juuri päässyt syntymään ja vieämään pohjaa pois suunnitelmilta. Varusmiesaikana tiedot maanpuolustuksesta ja sotilasalasta ammattina kasvoivat runsaasti ja mielenkiinto upseerinuraa kohtaan lisääntyi.

Ammattiin liittyvinä positiivisina puolina kannattaa mainita mm. työskentely nuorten ihmisten parissa, reipas ulkoilmaelämä ja turvattu eteneminen uralla.

Opiskeluun liittyvät positiiviset seikat olivat myös osaltaan vaikuttamassa nykyisen ammatin valintaan, ei kuitenkaan niin voimakkaasti kuin edellä mainitut. Yksitoikkoinen yliopisto-opiskelu ei tuntunut sopivalta, joten Kadettikoulussa tapahtuva vaihtelevamuotoinen opiskelu oli paikallaan. Edelleen opiskeluaikana suhteellinen lyhyys ja seikka, että opiskelu on ilmaista, johtivat valintani Kadettikoulun hyväksi.

Ajatus upseerin urasta on siis kehittynyt pitkän ajan kuluessa eikä sille missään vaiheessa ilmaantunut todellista kilpailijaa.

Everstiluutnantti Rauno Kärki
Jääkäripatteristo

”Tottumus on toinen luonto” voisi karsmialueella syntynyt, siellä nuoruusvuotensa viettänyt ja 23 palvelusvuotta Puolustuslaitoksessa omaava henkilö lyhyesti vastata kysymykseen: Miksi palvelen puolustusvoimissa. Työssä viihtyminen, vastuunalaiset tehtävät sekä kohtuulliset ylenemis- ja eteenpäinpäsymahdollisuudet ovat kuitenkin olleet tärkeimmät ja ensisijaisimmat syyt. Kohdalleni osuneet tehtävät ovat sisältäneet varsin paljon itse määriteltävässä suhteessa olevaa sisä- ja ulkotyötä, joka on sopinut luonteelleni erittäin hyvin.

Eikö sitten mikään harmita? Kyllä silloin tällöin, mutta ne seikat eivät kuitenkaan ole vielä niin vakavia olleet. Eniten minua juuri tällä hetkellä harmittaa sa henkilöautojen vähäinen määrä ja käytöperiaatteet sekä joukko osaston komentajan varsin vähäinen osuus päätetäessä kyseisestä joukkoa koskevista joukon toiminnalle tärkeistä asioista.

Henkilökohtaisesti pidän työstä joukoissa, edellä mainittuine puutteinekin. Varusmiesten henki on hyvä. Mitkään uudistukset eivät ole mielestäni olennaisesti heikentäneet hengen kehittämismahdollisuuksia.

Yliluutnantti Juhani Lahdenperä
Pohjan Prikaati

Olen toiminut joukkueen johtajana kutakuinkin viisi vuotta ja nyt toimin komppanian päällikkönä. Olen kadettikursia 53. Tuntuu jo nyt niin itsestään selvältä palvella puolustusvoimissa, että motivaatioitakin saa hetken miettiä.

Paras motivaatiosi on varmasti ollut se, että olen nämä vuodet saanut työskennellä täydellä teholla ja päässyt aina sellaisiin tehtäviin, että suorituskykyini on tullut käytettyä. Ei ole turhaumaa tullut. Palkanikin on sentään noussut näinä kohta kuuden vuoden aikana runsaat tuhat markkaa/kk. Onhan kyllä telollisuus pystynyt maksamaan paremmin korkeasuhdanteen aikana kuin valtio ja se on virkamiehiä koetellut myös jälkikasvun turvaamisen suhteen. Vielä se, että olen työaikalain alainen on tuonut lisäpennosia ja mieltä rauhoittanut.

Työni on varsin itsenäinen ja tälle annan varsin suuren arvon. Meillä on vielä sekin hyvä puoli, että on mahdollisuus kohtuullisesti yletä arvossa palkkauksen seurattessa. Tätähän ei ainakaan yhtä jyrkkänä kaikkialla ole. Työ lisäksi on varsin reipasta ja kunto säilyy. Olen kyllä laskenut hintani, eläkkeet, työolosuhteet, ylennykset ym huomioon ottaen ja päätynyt tulokseen, että ainakin 2000 mk/kk on siviilimailman maksettava lisää jotta kannattaa lähteä. Huom. kannattaa kyllähän sitä aina samaan pääsee markoissa.

Ne monet epäkohdat on valitettavasti nykyajan myös julkisuudessa puitava ajan hengen mukaan. Nämä työmarkkinataistelut yksipuolisesti luettuna antavat joskus sivulliselle synkkiä näkymiä.

Kapteeni Aulis Levä
Sotakorkeakoulu

Valmistuessani ylioppilaaksi v. 1962 isäni ammatinvalinnanohjaus vastavalmistuneelle ylioppilaalle oli lyhyt ja ytimekäs: "Tee mitä tahdot, kunhan et poliisiksi ja upseeriksi rupea."

Nämä ajatukset mielessäni suuntasin kulkuni vihreänä ylioppilaana kesäyliopistoon heti saman kevään kesäkuussa. Lieneekö ollut vieraalla paikkakunnalla käydyin lukion ja juuri suoritetun ylioppilastutkinnon aiheuttamaa opiskeluväsymystä sillä luennot kuuluivat lähinnä kuuntelun merkeissä. Samalla sain tuntea yliopisto-opiskelun aiheuttamiin kuluihin ja joka paikassa vallitsevaan opiskelijaruuhkaan. Kirjojen parista teki mieli käytännön toimiin ja niinpä päätin mennä sotaväkeen.

Seistessäni eräänä syyskuisena aamuna Mikkelin kasarmialueen kentällä alkoivat itää ajatukset upseerurasta. Tähän kohtaan voisi hyvin lainata kenraali Yrjö Keinosen uusimmasta kirjasta "Veriset lumet" erästä kohtaa. Siinä reservin kornetti selvittää tyttöstävälleen syitä siihen, miksi hänestä ei tullut aktiiviupseeria:

– Lukutoukkahan minä olen. Ja vain reserviupseeri. Tiedätkö muuten mikä ero on aktiivi- ja reserviupseerilla?

– Toinen on ammattitappaja ja toinen amatööri.

– Ero on yhtä suuri kuin pianolla ja pakkilaatikolla.

– Miksi valitsit pianon sijasta pakkilaatikon? Olisit mennyt kadettikouluun.

– Kokelasaikana liian monet pianot soivat epäviireisesti. En vühtynyt siinä melussa.

Oman varusmiesaikani pianot soivat hyvin viritettyinä. Tällä katkelmalla haluan korostaa meidän jokaisen kanta-henkilökuntaan kuuluvan esimerkin vaikutusta pyrittäessä täyttämään puolustuslaitoksen nykyistä henkilövajausta.

Väitetään, että raha ratkaisee. Ellei ai- van se ratkaise, niin ainakin rauhoittaa. Kuten jo mainitsin, totesin kesäyliopisto- aikani opiskelun kalleuden ja kuulin valituksia opintovelkojen kasvusta. Täl- löin ajatus ilmaisesta koulutuksesta ka- dettikoulussa alkoi merkitä yhä enem- män. Pieni alkupalkka hieman arvelutti, mutta kaipa velaton opiskelu aikanaan tasoittaisi tilannetta.

Olen usein pohtinut velattoman opis- kelun ja pienehkön alkupalkan vetä- vyyttä nykyisin uraansa harkitseviin nuoriin. Yhä useampi kadetti avioituu jo opiskeluaikanaan. Tulevan luutnantin perhe ei elä sillä tiedolla, että isä on opis- kellut ilmaiseksi – ja saanut jopa päivä- rahaa! Mikä mahtaisikaan olla kadetti- koulun palkallisen opiskelun merkitys nykyiseen upseeripulaan?

"Pakkoko sinun on puolustuslaitok- sessa palvella, jos et kerran viihdy siellä. Hae leipäsi muualta". Näin voidaan tie- tysti sanoa, mutta ajatuksen toteutta- minen ei ole niinkään helppoa. En tähän päivään mennessä vielä ole nähnyt lehti- ilmoitusta, jossa siviilielämän palveluk- sessa tarjotaan paikkaa hyvinkoulute- tulle upseerille. En tosin ole niitä varsin innokkaasti etsinytkään. Nuorimpien upseerien on vielä helppo hankkia tarvit- tava koulutus. Tulevaisuutta ajatellen onkin tärkeää pohtia keinoja nuorem- man upseeripolven määrän ja laadun turvaamiseksi.

Luutnantti Ari Palenius
Keski-Suomen Pioneeripataljoona

Kiinnostukseni upseerin ammattiin heräsi varusmiesaikana. Voin hyvällä syyllä sanoa, että en ostanut niinsano- tusti "sikkaa säkissä", vaan toimin kesä- vänrikinä ennen Kadettikouluun pyrki- mistä.

Ammatissani arvostan etenkin sen an- tamaa mahdollisuutta vaikuttaa nuorten miesten maanpuolustusasenteisiin, mah- dollisuutta kehittää itseään kasvattajana ja kouluttajana sekä reipasta ja miksei railakastakin upseerihenkeä. Suhteellisen lyhyttä ja ilmaista koulutusaikaakaan ei pidä aliarvioida.

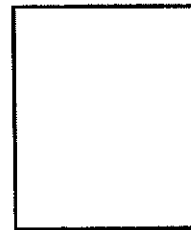
Everstiluutnantti Maunu Rautonen
Vaasan sotilaspiirin esikunta

Liioittelisin jos sanoisin tullessi soti- lasuralle suoranaisestä kutsumuksesta.

Valinta oli yksinkertaisesti taloudellisesti edullinen vanhimman pojan tie isän am- mattiin, josta ei ollut mitään turhia kuvi- telmia.

Minulla oli onni nuorena upseerina palvella syvästi kunnioittamieni komen- tajien alaisuudessa. Mainitsen heistä kaksi, Hallakorpi vainaja jo kaksi vuosi- kymmentä ja Hukki hieman vähemmän. Heidän luomansa perusta on pitänyt ja auttanut kestämaan selkään pistäjät, väistäjät ja muut pimennon kulkijat, joita niitäkin on aika tielle tuonut. Noilta tosi komentajilta opin ettei sotilas ole helgeltään sidottu. Opin, etteivät ohje- säännöt ja sotilaalliset muodot ole muotti, johon kaikki pitää väkisin run- noa. Ne ovat teräsrunko, jonka ympärille johtaja elävän ja toimivan ko- konaisuuden, kunkin luonteensa ja edel- lytystensä mukaisesti.

Miksi todellakin olen upseerin amma- tissa, miksi pysyn siinä? Olen siinä viih- tynyt ja ammatin omakseni tuntenut. Sii- hen on paljon vaikuttanut työn moni- puolisuus ja mahdollisuus nähdä sen tu- losten muodostuminen niin koulutetta- vana joukkona kuin teknisenä projek- tina. Ehkäpä ammatista on vuosien vie- riessä tullut elämäntapa. Sotilaan amma- tin perusta on erikoinen irrationaalisen ja ankaran konkreettisen aineksen kul- delma, jonka muunteluun saattaa viehät- tyä. Ehkä on käynyt niin. Ehkäpä omanarvontunto estää väistymisen en- nen kuin näkee kuinka lähelle amoin asettamaansa päämäärää pääsee omista arvostuksistaan luopumatta. Ehkäpä nä- ennäisesti pysyvän olotilan taivuttelu ajan raiteisiin. Arvostus vaihtelee tilan- teen mukaan, mutta tässä iässä vaikut- taa jo sana – "ei ainoastaan leivästä...."

Luutnantti Matti Sovelius
Lapin Lennosto

Kiinnostus ilmailluun ja nimenomaan sotilasilmailuun oli painavin vaikutin miksi pyrin Kadettikouluun. 2,5 vuotta kestävä opiskelun jälkeen on kiinni työssä, joka on mielenkiintoista ja vaati- vaa. Työskentely asioihin suurinpiirtein samalla tavalla suhtautuvien ihmisten kanssa on huomattavasti helpompaa kuin täysin erilaisia katsontokantoja kannattavien kanssa.

Olin tietoinen uralla olevista heikkouksista, siirtopakosta, pienistä palkoista ja asuntopulasta, mutta joissakin tapauksissa tuntuu, että puolustusvoimat erikoisasemansa vuoksi on joutunut siviilisektoriin verrattuna jonkinlaiseksi silmätikuksi. Asioista pitää ehdottomasti voida puhua julkisesti ja kritisoida heikkouksia vastaan, jotta epäkohdat saadaan selville ja pystytään tekemään parannuksia.

Vasta vajaan vuoden palvelun jälkeen on mahdotonta esittää rakentavaa ja oikeaan osuvaa arvostelua uran valintaani kohtaan, mutta toistaiseksi katson omalta osaltani onnistuneeni kohtalaisesti.

Yliluutnantti Heikki Toimela
Pohjois-Karjalan Patteristo

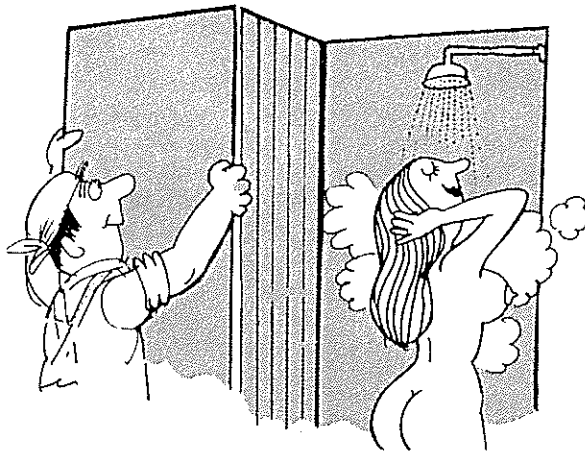
Mielestäni julkisuudessa mainitut epäkohdat koskettavat jokaista upseeria ainakin jollakin tavoin. Nuoremmat upseerit kokevat palkkauksen pienuuden ensimmäisenä sekä varsinkin vuosina 1967-68 valmistuneet upseerit uralla etenemisen hitauden. Nämä epäkohdat ovat allekirjoittaneenkin mielestä suurimmat ja ovat omiaan vähentämään palvelushalukkuutta.

Upseerin uran aliarvostuksen tunne on ilmeisesti hyvin henkilökohtainen asia. Omaan palvelukseeni tämä ei ole vaikuttanut mitenkään. Aliarvostuksen tunne on paremminkin seuraus asianomaisen kokemasta muusta epäkohdasta.

Päättyessäni pyrkiä kadettikouluun olin täysin selvillä työhön liittyvistä "haitoista". (mm. työolosuhteet, siirrot jne.) Mielestäni päinvastoin työolosuhteiden vaihtelevuus ja tehtävien monipuolisuus ovat pikemminkin etu kuin haitta. Sensijaan en ollut selvillä siitä miten eteneminen tulisi kehittymään. (alaa esittelevät julkaisut eivät olleet ajan tasalla 1965)

Kohdallani eivät epäkohdat ole olleet niin suuria, että olisin edes harkinnut niinkin ratkaisevaa siirtoa kuin ammatinvaihto on. Ryhtymättä enemmän luettelemaan niitä asioita, jotka ovat painaneet vaa'an kielen puolustusvoimien hyväksi voisin mainita työn monipuolisuuden, eläkeiän, selväpiirteisyyden sekä luottamuksen siihen, että epäkohdatkin vielä pystytään korjaamaan. □

Ensolaatta seinät siistii

Ensolaatta luo viihtyisyyttä keittiöön, kylpyhuoneeseen, pesuhuoneeseen, maatalousrakennuksiin ja erilaisiin yleisiin tiloihin.

Ensolaatta on kosteudenkestävä verhou levy. Pinta on hygieeninen ja helppo pitää puhtaana.

Nyt uudet hyvät värit! Valkoinen, oranssi, punainen, vihreä, musta ja sininen. Sileänä ja viivoitettuna. Ensolaattaa myyvät rautakaupat ja rakennustarvike-liikkeet.

Tee edullinen kauppa – valitse Ensolaatta!

ENSO-GUTZEIT OSAKEYHTIÖ
Puutuoteryhmä

Suomalainen teräsmies. Tunnettu ulkomailla.

Entä Suomessa?

Suomessa on monta huippuluokan teräksen asiantuntijaa. Suuressa maailmassa he ovat yhtä kova sana kuin OVAKO-erikoisteräs. Silhen luottavat suuret autotehtaat. Miksi et sitten Sinä?

OVAKO

Imatra — Aminnetors — Turku — Koverhar
Helsinki — puh. 90-670 091/myynti

- Maataloustuottajajärjestön äänenkannattaja
- Maaseudun valtalehti ja maan toiseksi suurin sanomalehti

MAASEUDUN TULEVAISUUS

- Halutessanne ostaa, myydä, vaihtaa – Maaseudun Tulevaisuus on tehokas ilmoitusväline. Se tavoittaa koko maan ostovoimaisen maaseutuväestön.

MEKLARI

Tässä sitä sitten ollaan

Päätoimittaja tuli luokseni ja työnsi muutamia papereita kasaan edessäni ja istahti pöydälle. Hän näytti arvioivan koko huoneeni kalustuksen, saati sitten edessäni olevan työn määrää.

— Kuulehan, hän virkkoi hitaasti ikään kuin etsien sopivia sanoja, muuan arvovaltainen lehti tarvitsee kolumnistia ja sanavalmista pakinoitsijaa. Sitten hän piti hetken tauon, se oli kuin näyttelijän taidepaussi, ja jatkoi hieman alentaen ääntään, joten minun oli pinnistettävä kuuloani.

— Olen tehnyt tilanteenarvostelun ja päätenyt esittämään sinua tälle paikalle.

Vedin henkeä katsoin päätoimittajaan silmät pyöreinä. Tällaista ei ole koskaan sattunut elämässäni. Että joku arvovaltainen lehti. Mikähän se mahtaisi olla?

— Hei, eihän se voi olla Al Ahram? En ainakaan tunne muita arvovaltaisia lehtiä, kysyä sopotin hämmästyksissäni.

— Ei, ei se ole Al Ahram, päätoimittaja hymyili hieman alentuvasti, kyllä se on kotimainen.

— Olisikohan Aamunpeili, tiedustelin hieman epäillen.

— Se on aikakauslehti.

— Hymy, jaa niin arvovaltainen, no sitten saattaisi olla...

— Sotilasalan lehti.

— No, mikset heti sanonut, sehän on Sotilas...

Päätoimittaja keskeytti arvailuni, jos

en sano töykeästi, niin ainakin kuivasti. Joka tapauksessa siten, että minusta tuntui kuin vain tämä yksi ainoa mahdollisuus olisi ollut, millä voisin tienata leipäni. Ja hyvähän se, että on edes yksi mahdollisuus.

— Se on Kylkirauta, senkin pölkky-pää!

— Jaaha, taitaakin olla rautakauppa-alan lehtiä.

* * *

Selvisihän se lehden laatukin lopulta. Tarkoitus ja ajatus ainakin tuntuvat olevan hyviä. Lopullisen vastustuksen halun veivät mielestäni sanat, joiden mukaan omasin kyllä riittävästi sotilaallista asiantuntemusta, mihin päätoimittajalakin on jonkin verran osuutta. Tosin hän kyllä sanoi, että liiallinen asiantuntemus saattaa kahlita kirjoittamista ja lohdutti, että siitä nyt ei ole pelkoa. Ota sitten hänestä selvää!

Hyvä lukija. Tässä sitä nyt ollaan. Tunnen jonkinlaista pienuutta. Olen urani aikana kirjoittanut monenlaisiin lehtiin, suuriin ja pieniin. Nimellä tai nimimerkillä. Aina se on jotenkin luonnistunut. Nyt olen ensimmäistä kertaa omalla palstalla maanpuolustus- tai sotilasalan lehdessä. Toimitus sentään lupasi ainakin jonkinlaista tukea. Kiitos ja yritetään!

* * *

Suomalaisen kuten ilmeisesti muidenkin valtakuntien miespuolisten kansalaisten fyysinen kunto on hiljalleen rapistunut viimeisten vuosikymmenien kuluessa. Mitä se merkitsee sotilaallista kansalaiskuntoa ajatellen? Ei kai nykyisen teknikankaan aikana kriiseistä selvitä pelkästään nappia painamalla?

Millä suomalaisen miehen saisi nostamaan ruumiillista kuntoaan siinä määrin, että hän voisi pelkäämättä lähteä jotoksella milloin tahansa vuosien 20-40 välillä. Onkohan turhaa toiveajattelua? Kyllä kai, jos tyydytään pelkästään antamaan ohjeita, neuvoja tai esittämään toivomuksia. Meikämanne ei pahemmin korvaansa moiselle lotkautta, jos on vähänkin taipuvainen karttamaan suurempia rasituksia kuin kynän pyörittelyä kädessä.

Voisivatkohan konsulit ryhtyä miettimään asiaa? Aivan ilmasta temmattuina ratkaisuihin voisin aluksi tarjota esim. viikon lomaa heti alokkaana, jos Cooperin testissä saavuttaa tietyn tuloksen vaikkapa 3200 metriä. Vastaavasti reservin kertausharjoituksissa osoitettu fyysinen kunto (Cooperin testi) vaikuttaisi tietyllä tavalla ylennyksiin. Kannattaisiko miettiä?

40-vuotiaalle
KYLKIRAUDALLE
parhainta menestystä

RAUTA - JA KONETARVE OY

LENINKILIIKE JA MUOTITALO
SALOME

Salo

VAHDIN VAIHTO JOHTOPORTAASSA

Johtamista voi myös opiskella

K.E. LINDEMAN

Otsikko on symbolinen ja hiukan harhaan johtava sen vuoksi, ettei se suinkaan rajoitu sotilasasioihin. Vahdinvaihdossa tarkastellaan jälkikasvun ongelmaa ja kysymystä seuraajasta kaikilla johtoportaan tasoilla: kruununperillisiä, teollisuusjohtajia, korkeita virkamiehiä sekä avainasemassa olevia poliittisia ja taloudellisia johtohenkilöitä.

Käy ilmi, että kaikissa kategorioissa on epävarmuutta seuraajakysymyksen suhteen — kuninkaallisissa ja muissa dynastioissa, perheytyksissä ja maailman laajuisissa yhtymissä. Päälystökoneisto osoittaa mitä erilaisempia vaihteita eri aloilla.

SUKUPOLVIEROT

Vanha säännelty dynastinen kruununperillisuus aiheutti aikoinaan vähän ongelmia. Johtavana ajatuksena oli jatkuvuuden turvaaminen.

Tänään haluaa jokaisen sukupolven tuleva johtaja konstruoida uudelleen valitsevan tilanteen. Suuria muutoksia johtajuudessa osoittaa myös idän kommunismi.

Pitkän tähtäimen henkilö-
töpolitiikka edellyttää joh-
tajaehdokasryhmän koulut-
tamista. Vahdinvaihto joh-
toportaassa on tästä huoli-
matta aina vaikeaa. Mitkä
arvot ovat ratkaisevia vaih-
dossa? Tätä pohtii eversti-
luutnantti K E Lindeman.

Hrutsevin aikauden mukana seurasi, erään vaiheen mainitaksemme, voimakas stalinismin vastainen aalto sukupolvien välisine vastakohtaisuuksineen.

”Joka sotaretkellä on sankarinsa — jokainen sukupolvi haluaa oman sankarinsa”.

Onko seuraajan oltava edeltäjänsä katainen vai onko vaihdoksen merkittävä uutta kurssia? Jos on kysymys teknisestä ja tieteellisestä tiedosta, ovat nuoret ja vanhat samanarvoisia. Juuri tässä vanhat ansioituneet tekijät — miksei jokin harmaa eminenssikin — saavat väistyä. Vanhoja pidetään maailmasta vieraantuneina, tai annetaan jokin muu selitys.

UUDET TUULET

Asioiden järjestäminen toisella tavalla on oleellista ja uhmailevaa. Tämä ei koske ainoastaan politiikkaa. Täyskäännökset ja uudelleen arvioinnit koskevat monia virkoja, missä uudet ehdokkaat tulevaisuuden näkymineen sukeltavat esiin.

Ollaan taipumattomia kollektiivisessa nykyaikaisessa vastuussa, jolloin myös vastoinikäymiset ovat helpommat kantaa yhteisessä johdossa. Ei aina ole kovin selvää kuka käskää ketä. Nämä ovat näkökohtia, jotka vaikuttavat johtajakysymykseen.

Kuvittelemme tämän päivän johtajan nuoreksi, joustavaksi, ylöskääriytyissä paidanhihoissa. Tämän tyyppisellä henkilöllä on vainua tuottavasta yritteliäisyydestä.

Tai kuvittelemme ehkä kompromissitonta "hyökkäyshengen omaavaa" henkilöä — vastakohtana kriittisesti harkitsevalle, vanhahkon vuosimallin johtajalle.

Vastakkain voivat olla tekojen voima ja vanhuuden viisaus. Ei myöskään ole sanottua, että nuorten miesten kouluttaminen yksin korvaa kokemuksen.

Aluksi voi jopa vaikuttaa siltä, kuin uusi mies olisi kasvitalon taimi. Sanoetaan, ettei iän viisautta voida hankkia etukäteen. Sopivan koulutuksen ja kokemuksen välisen etäisyyden mainitaan tuottavan tulosta.

IKÄ EI AINA OLE HAITTA

Ikä ei aina ehdottomasti ole haitta. Länsi-Saksan historian eräänä vaikeana aikakautena Adenauer johti valtiota aina siksi kunnes hän oli 87 vuotta vanha.

Myös meidän maallamme on ollut kaksi vanhusta, Mannerheim ja Paasikivi, jotka ovat ohjanneet maatamme vaikeina aikoina.

Vanhahkoja suuria edeltäjiä kriittisesti arvosteltaessa huomautetaan olevan viisasta olettaa, että heillä oli hyvät edellytykset johtaa silloisissa oloissa.

Voidaan kuitenkin katsoa, että nuorekkaan dynaamisuuden ja iän kokemuksen pitäisi sopivasti punoutua toisiinsa silloin, kun selvää arvostelukykä ja suurta vastuuta vaaditaan.

Eräessä tutkielmassa tehdään johtopäätös sotatilaasioiden suhteen vastikään tapahtuneen epätavallisen tilanteen taustaa vasten:

viidakossa taisteleva luutnantti katsoo sota toiselta näkökulmalta kuin karttapöydän ääressä oleva kenraali.

Kenraalilla on kuitenkin melkolailla asiantuntemusta, joka pohjautuu omiin aikaisempiin kokemuksiin ja hänen mahdollisuuksiinsa eläytyä luutnantin sen hetkiseen tilanteeseen.

VALINTA JA KOULUTUS

Kuka on kykenevä hoitamaan huipuvirkaa? Etsitään ammattitaitoista, parhaiten soveltuvaa, uutta "manage-

ria", jolla on "jäätä vatsassaan". Kuka on kasvanut tehtävään? Onko hän jo paikalla alempitaisessa tehtävässä? Mitkä arvot ovat ratkaisevia vaihdossa? Onko sopivaa seuraajaa? Henkilön vaihdos tähtää usein veren elvyttämiseen — nuorennukseen.

Tuleva liikkeelle paneva voima on ehkä pikeminkin koko johtajaryhmässä. Tarkoituksena on luoda oikea tunnelma, johtajaharmonia.

Homogeeninen avustajakunta koostuu kuitenkin eri vaatimuksia omaavista edustajista, jotka pyrkivät alistumaan kokonaisuuteen.

On määrättävä oikea veriryhmä. Kuka näistä on tuleva johtaja? Ulkopuolinenkin saatetaan kelpuuttaa. On myös tapahtunut, että useita ryhmän johtajia on vaihdettu. Tämä voi usein johtaa sokkiin — aivan kuin elefantti olisi posliinitehtaassa.

Kuinka aikaisin seuraajan on tiedettävä tulevasta sijoituksestaan? Millaisten periaatteiden mukaan valtaa pitävä ympäristö valitsee lähimmän miehensä? Kenellä on kaikkein korkeimpien luottamus? Voi olla, että tämä on ollut mukavutta rakastava "kyllä-vastaaaja".

Eräänä päivänä johtaja on poissa — hän, joka on ollut kantavana voimana, kaiken sielu. Suuret tekojen miehet eivät tule tunnustaneeksi ajallisuuttaan. Tämä koskee niin poliittista kuin talouselämää. Etäisyys seuraajaan on voinut olla liian suuri. Säteilyä ja innostusta ei enää ole.

PITKÄ VALMISTUSAIKA

Seuraaja puuttuu, ellei joitakin muista erottuvia nuorehkoja persoonallisuuksia kehity ajoissa — ehkei edes ansioitunutta harmaata eminenssiä. Uusia johtajia ei synny kehossa. Heidät on valmistettava pitkällä tähtäimellä uusiin virkoihinsa.

Pitkän tähtäimen henkilöstöpolitiikka edellyttää johtajaehdokasryhmän kouluttamista. Mitä korkeammalle tullaan sitä enemmän vähenee kehittyneiden ja huomiota kiinnittävien kruununprinssien luku. Joka portaassa on toiveikkaita "odotusasemissa".

On arveluttavaa uskoa, että on persoonallisuuksia, jotka säteilevät synnyistä ylivoimaista johtajalahjakkuutta. Myös esiratsastajat, kruununprinssit ja "comingemen" -miehet joutuvat valmistamaan koulutukseen.

Tutkielma käsittelee suppeasti huipulle pyrkiviä poliitikkoja, missä kilpailulla kansansuosion myötämielisyydestä on enemmän merkitystä kuin yritysälä-mässä.

Elämän rata ei ole suoraviivainen, vaan se pakottaa suureen joustavuuteen, sopeutumiseen ja laskelmointiin — ominaisuudet, jotka painavat paljon ansiolistalla.

JOHTAJATYYLEJÄ

Nuori "coming-mies" on ajanoimaisesti luonteeltaan hyökkäävä, varsin päättäväinen, aloitekykyinen ja laskelmoiva ja on aluksi ehkä taka-alalla harmaan eminenssin osassa.

Hän myötävaikuttaa varhaisessa vaiheessa kollegiaalisin päätöksiin, jotka muistuttavat poliittisessa pelissä tapahtuvia päätöksiä.

Luonteenkuvauksen mukaan muodostuu eräs johtajatyyppeiksi yksipuolisesta voimasta ja haluttomuudesta myöntyä kompromisseihin. Sopeutumiskyvyn puute ei ole harvinaista.

Hitler ei sietänyt mm. minkäänlaista vastaan sanomista tai arvostelua niiden henkilöiden taholta, jotka uskalsivat viitata vastoinkäymisen merkkeihin.

Omaa tahtoaan noudattavat voimakkaat johtajapersoonallisuudet voivat uraansa kulkieessaan kadottaa matkalla suhteellisuudentajantansa.

Edellisen kategorian vastakohtana on byrokraattinen johtaja vailla vauhtia ja kiihkoa, hieno ja nuhtéeton — "Monsieur le Bureau". Olympiatuli puuttuu. Tämä tyyppi on vastakohtana hyökkäyshengen omaavalle henkilölle, joka on yritteliäs ja valmis ottamaan riskejä.

Tutkielman johtopäätöksenä on, että tähdet taivaalla eivät aina ole oppineet "intellektuellit pilvilinnat", vaan pikeminkin niitä ovat parhaiten koulutetut ja teknisesti asiaa tuntevimmat. □

Johtaja sodassa

Reima T. A. Luoto

Sopimus ystävyydestä

Turvallisuuspoliittisen yhdistyksen julkaisuja
Hämeen Kirjapaino

Hämeen Kirjapaino

Sopimus ystävyydestä on kirja, joka sopivalla tavalla täydentää edellisessä numerossa mainittua Hannu Särkiön kirjaa "YYA-sopimus suomalaisten kommenttien valossa". Oikeastaan niitä tulisi lukea yhdessä.

Reima T. A. Luoto on kuvannut sopimuksen poliittisen ja historiallisen taustan sekä sen syntyvaiheet aika mukavasti. Sopimuksen sisältö ja tulkinta sen sijaan on jäänyt yksipuoliseksi tai sanoisinko pääpiirteiseksi, koska siinä on tarkasteltu lähes yksinomaan Paasikiven ja Kekkonen neuvostoliittolaisia tulkintoja. Vaikka Paasikiven ja Kekkonen tulkintoja vastaan kukaan tuskin väittääkään, niin nähdäkseni mm Castrenin käsitykset eräistä yksityiskohdista puuttuvat kokonaan. Samoin on ilmeistä, että useita muitakin varsin painavia puheenvuoroja on sivuutettu kevyesti. Tosin sivumäärä asettaa aina omat rajoitukset, mutta kansainvälisiä asiantuntijoita olisi paikallaan muistaa.

"Sopimus ystävyydestä" on kirja, jota voi suositella luettavaksi niille, jotka haluavat laajentaa sektoriaan. Oikeastaan sen anti kuuluu jokaiselle upseerille, siksi tärkeää asiaa se käsittelee.

MSi

Toimituskunta, pj Heikki Herlin

RUK 8. Kurssi
08.11.1924 — 30.04.1925
50-vuotiskurssijulkaisu (72 s)
Vammalan Kirjapaino

Nuorukaisen asepalvelusaika on yksi hänen elämänsä merkittävimpiä ajanjaksoja. Tästä on olemassa monia todisteita. Yksi niistä on, että esim. RUK:n kurssin käyneet jaksavat vuosikymmeniä pitää yhteyttä toisiinsa ja kokoon-tua muistelemaan yhteisiä aikoja.

Reservinupseerikoulun 8. kurssin alkamisesta tuli 8.11.1974 kuluneeksi 50 vuotta. Merkkitapahtuman juhlistamiseksi ilmestyi 50-vuotisjuhlijulkaisu, joka vaatimattomuudessaankin — verrattuna nykyisiin kurssijulkaisuihin — on merkittävä osoitus kurssilla vallinneesta yhteishengestä. Täydellisen kurssiluettelon lisäksi (sotilasarvot, ammatit, kuolinvuodet, elossa olevien osoitteet ml) kirjan sisältää mm. katsauksen kurssin toimintaan (Viljo Torpo) ja analyysin maamme kehittymisestä kurssin jälkeisinä aikoina (Aarne Eskola) sekä luonnollisesti myös erilaisia muisteloita kurssin aikaisista tapahtumista. Rungas kuvitus lisää julkaisun antamaa positivistista vaikutelmaa.

RUK:n 8. kurssi ansaitsee hatunnoston!

MSi

Jukka L. Mäkelä Aunuksen savut WSOY

Mitä enemmän ikää kertyy sitä enemmän liuskoja suoltuu Jukka L. Mäkelän kirjoituskoneesta. Enää ei riitä kirja ja vuosi, vaan parhaimpina alkaa jo tulla useampia. Tälläkin hetkellä on taas pari valmistetta. Ja mikäs on lukijan odotellessa niitä, kun saa sellaisia dokumentteja käteensä kuin "Aunuksen savut". Toivottavasti ikää riittää vielä pitkälti!

Aunuksen savut on oikeastaan sotaromaani, mutta se on siksi vahvasti dokumenttiperäinen, että siinä ei ole muita sotaromaanin tunnusmerkkejä kuin kirjan luettavuus. Joukkojen määrät, asemien kulut, hyökkäyskäskyt ja operaatioiden kuvaukset on esitetty siinä määrin juoheasti, ettei niihin ehdi kyllästyä.

Aunuksen suunnan taistelut olivat monasti yhtä kovia kuin samaan aikaan — kesällä 1944 — käydyt Kannaksen puolustustaistelut. Näinkin saattoi käydä:

"Erään hiekkamontun reunalla nähtiin lähetteineen toisen edessä olleen kompanian päällikkö, joka antoi Virkkuselle sotilaallisen lyhyen ilmoituksen:

— Minä olen komppania."

Luokittelisin "Aunuksen savut" Jukka L. Mäkelän tuotannon parhaimmista kuuluvaksi.

MSi

Carl Bernstein — Bob Woodward

Presidentin miehet WSOY

Vaikka tuntuukin siltä, että Watergate-jutusta jokainen suomalainen olisi saanut tarpeekseen, niin jostain syystä Presidentin miehet on kirja, jota lukee herpaantumattomalla mielenkiinnolla. Washington Post'in kaksi nuorta toimittajaa, jotka vyöryttivät koko tapahtumien purkamisen liikkeelle, ovat kirjoittaneet todellisen "salapoliisijutun".

Kirjan luettuaan tulee kysyneeksi itseltään, onko tällainen politiikanteko amerikkalaisten yksinoikeus, vai tällais-tako se yleensä on. Uhkailut, painostukset, lahjukset ja valheelliset tiedot kilpailevat toistensa kanssa.

Ilmeisen tarpeettomilta tuntuneet murto ja siihen liittyneet muut toimenpiteet eivät todennäköisesti olleet tarkoitettuja niin laajakantoisiksi, kuin miksi ne julkisuudessa myöhemmin tulivat. Peittely-yritykset eivät onnistuneet ja vaativat jälleen uusia toimenpiteitä. Watergate paisui kuin pullataikina. Vaikutti siltä, kuin Nixon olisi sortunut omaan suuruuden tavoitteluunsa: toisen presidenttikauden tulee alkaa ennen näkemättömällä ääntenvyöryllä ja hänen on turvattava republikaanien johto koko kulu-van vuosisadan loppuun asti.

Pulizzer-palkinnon saaneet kirjoittajat ovat todella paneutuneet tehtäväänsä. Kirja on ennen kaikkea dokumentti siitä, mitä todella taitavat lehtimiehet voivat saada aikaan. On liian aikaista sanoa, muuttivatko he maailmanhistorian kulua — tuskinpa sentään, mutta Yhdysvaltojen sisäisiin asioihin he ovat pystyneet vaikuttamaan tavattoman paljon.

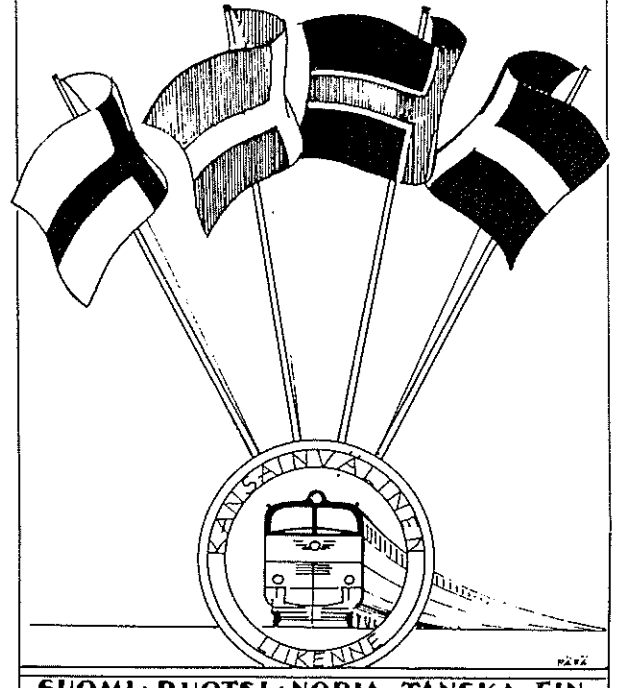
MNn

MUISTA
VERENLUOVUTUS

oy **FINRAIL LTD**

MANNERHEIMINTIE 16 A, 00100 HELSINKI 10, ☎ 841 180, ⚡ FINRAIL
TELEX 12-1828 PANKKI · HOP. ET. ESPLANAADIKATU 12

SUOMI · RUOTSI · NORJA · TANSKA · FIN

KIITOS, KADETTINU- MEROTTA

KARI NORKOLA

Mielestäni teit aivan oikein, kun tartuit kynään ja kirjoitit lehtemme. Kahdestakin syystä:

Ensinnäkin, minulla on se heikkous, että kirjoittaessani omat ajatukseni täydentävät sepustustani siinä määrin, etten huomaa siihen syntyviä ajatuksellisia aukkoja. Lehteen kirjoittavan tietenkin täytyisi käyttää ystäviään arvostelemaan käsikirjoitus köyhtääkseen virheensä etukäteen, jos omaa sellaisen kirjoitustaidon kuin minä. En niin tehnyt, ikävä kyllä.

Toiseksi, mitään ei opi ellei kysy.

Nyt pyrin vastaamaan ymmärrykseni mukaan kysymyksiisi. Kun puhuin Isänmaamme elävän vaikeita ja vaarallisia aikoja, tarkoitin sitä tilannetta, mikä on syntynyt, kun ns puoluelain rohkaisemina 4,5 miljoonaisen kansamme 500 000 puolueisiin lukeutuvaa ovat antaneet valitsemilleen muutamalle sadalle puoluetoimitsijalle vallan ryhtyä uusimaan samanaikaisesti kaikkia yhteiskuntamme toimintojen perusteita niin nopeasti, ettei kokemuksia niiden paremmuudesta entiseen nähden ole olemassa. Uusien perusteiden hyvydestä he esittivät tutkimuksia, jotka tilaustoina on etukäteen ohjelmoitu antamaan halutun tuloksen. Ja ketkä sitten tutkivat. Ei suinkaan pitkäaikaisessa tutkimustyössä kunnostautuneet, vaan useimmiten satunnaisilla lehtikirjoituksilla kannustuk-

sensa puolueensa piirissä ansainneet miehet ja naiset.

Kaiken lisäksi puoluetoimitsijamme viittaavat kintaalla sille tosiasialle, että kaikki uudistukset vaativat rahaa. Kun sitten kaikilla aloilla on muka kiire tehdä muutoksia, on taloudellinen ahdinkotila ilmeinen, kuten jokainen meistä, joka on elänyt yli varojensa, tietää. Seurauksena on yleinen huono olo, anarkia. Tämä vaara on jatkuvasti kasvamassa niin kauan, kuin tämänkaltainen hullutelu jatkuu. — Miksi esimiehet eivät tästä puhu meille kaikille: Sehän olikin sepustukseni toivomus.

Saatatpa olla oikeassa, kun sanot, että monopolisoidun tiedonlähteemme ohjelmien pääosa on neutraalia, varsinkin jos joku "tilastomies" pannaan asialle sitä todistamaan. Kuitenkin mielestäni tieto, jonka se välittää, on jättänyt vaikutelman mielenmuokkauksesta eli aivopeustusta. — Sanottakoon sitä sitten vaikka neutraaliksi.

Henkilökohtaisesti en pidä ohjelmista, missä selvästi esitettyyn epäkohtaan vaikuttavista tekijöistä joku jätetään huomiotta. Tai sitten aivan kuin lapselle opetetaan: "väärin on se, että " tai "oikein oli tehdä niin ". Nautittavampi on ohjelma, jossa selvitetään kaikkien tiedossa olevien asianosaisten näkökannat kommentoimatta. Mikäli kommentteja halutaan tuoda julki, kerrottakoon esimerkiksi, että eduskuntamme silloin ja silloin ottama kanta esitettyyn on se ja se. — Oman tekstini lipsahdus nähdäkseni johtui vain alussa mainitusta puutteestani, jota en odota ammattitiedottajien tekevän.

Sitten veljesjärjestömme melkoisen merkityksen omaamisesta historiamme aikana: Olen syyllystynyt ilmiselvään

huolimattomuuteen sanoessani. Lausetta kirjoittaessani ajatukseni olivat sellaisten Kadettikuntamme kunniajäsenten kuin Suomen Marsalkka Mannerheimin, kenraaliluutnantti J F Ignatiuksen ja jalkaväenkenraali K R Waldenin sekä tykistökenraali V P Nenosen elämäntyöt, jotka senlisäksi, että vaikuttivat Puolustuslaitoksemme syntyvaiheisiin ja kehittämiseen, loivat pohjajäsenäisyytemme alkuaikojen upseeristomme arvostukselle yhteiskunnassamme. Arvostukselle, mikä on kärsinyt huikkeen pudotuksen 60-luvun alusta lähtien. Tämän virheen uskon tehneeni sen yksinkertaisen, idealistisen näkökantani takia, jolla yhä vedän yhtäläisyysmerkin suomalaisen aktiiviupseerin ja kadettiupseerin välille. Nähdäkseni joku järjestö on aina yhtä vahva kuin sen jäsenet, tässä tapauksessa suomalaiset upseerit, ovat.

Puolueisiin kuulumattomina me voimme harkitulla julkisilla kannanotoilla antaa tietomme ja taitomme helpommin yhteiskunnan käyttöön kuin niihin kuuluvat. Voimme löytää ratkaisumalleja, jotka julkilausuttuina voisivat olla omiaan lähentämään toisiaan ja yhteiskuntamme repimään pyrkiviä yhteisöjä. Näin toimimalla voisimme onnistuessamme myös vahventaa yhteiskuntamme lisäksi järjestämme yleistä hyväksyntää eivätkä väärät jäsenistöömme kohdistuvat syytökset idä niin helposti veljissämme. — En tällä pyri väittämään käään, että ammattikuntamme olisi kaikkitietävä ja voipa. Toisaalta itsehalveksuntaankaan meillä ei ole syytä. Väitähän Sinäkin tuntevasi yhteiskuntamme aate- ym virtauksia. Sensijaan väitän, että pidättäydymme liian paljon syrjässä poliitikasta. Poliitikasta, mikä ei suinkaan ole sama kuin puoluepolitiikka.

Veljeni Kadettinumerotta, olet selvästi nykyisin niin monessa yhteydessä esiin tuodun sanonnan läpituokema, jossa vaakuutetaan, että vain puolueet voivat lausua käsityksensä asioista. Sen mukaan jokainen, joka erehtyy sanomaan, että nykyinen perustuslaki on hyvä, kuuluu "taantumukselliseen" oikeistoon tai joka sanoo, että palkkakehityksemme on jäänyt pakkasen puolelle, on sinisalolainen. Näinhän ei ole.

Suomalainen upseeri on vannonut olevansa uskollinen lailliselle hallitukselle ja siten ajavansa yhteiskuntamme parasta. Kun kaikki puolueemme väittävät edustavansa koko kansaa, lienee itsestään selvää, että meidän on toimittava kaikkien puolueidemme edun nimissä. Koska kuitenkin puolueohjelmat ristiriitaisuudessaan eivät mahdollista järkevää toimintaa, on ehdoton velvollisuutemme tuoda julki hallituksemme kannanottojen suuntaista politiikkaa ja pyrkiä esittämään puolueiden ajamiin asioiden

TOIMINNANJOHTAJAN NÄKÖKULMASTA

Vuosi on vaihtunut. Useissa kadetti-piireissä siirrytään uuteen toimintavuoteen kuitenkin vasta helmikuun alusta. Ei siis ole vielä kaikkia mahdollisuuksia ryhtyä arvioimaan aikaansaannoksia päätyvältä toimintavuodelta. Eräs havainto on jo nyt tehtävissä. Nimittäin se, että kovin eritasoista on toiminta kadetti-piireissä. Niinhän tietysti sopii ollakin. Ovathan toimintaedellytyksetkin jo yksistään jäsenmäärien puolesta erittäin epätasaiset. Näin järjestövirkamiehenä on ilahduttavaa todeta, että valtaosassa on riittänyt puhtia ja innostusta sekä sisäiseen toimintaan että ulkopuolella suuntautuvaan maapuolustusaatteelliseen työhön.

Eräitä harvoja kadetti-piirejä pitäisi saada piristymään, mutta miten? Eiköhän vain yksinkertaisemmin etsimällä piirin järjestötehtäviin henkilöt, jotka ovat todella valmiita vuorollaan antamaan tarvittavan työpanoksen yhdistyksemme tavoitteiden hyväksi. Jokaisessa piirissä heitä varmasti on. Näiden aktiivijäsenten lukumäärän kasvattamisessa on eri asteisilla komentajilla avainasemansa. Erityisesti aatteellisessa toimin-

mahdollisesti toteutettuina aiheuttavat seuraukset turvallisuuspolitiikkamme kannalta.

Mitkä sitten aiheuttavat seurauksia tältä kannalta. Mainittakoon vain sellaiset ilmiöt kuin inflaatio, koulu-uudistus, poliittiset nimitykset, rikoslainsäädännön muutokset, valtakunnan suunnittelutoiminta ym. Tietysti jokaisella puolueella on näistä oma kantansa, mutta niin voi myös niihin kuulumattomillakin olla. Ja heitä sentään on maamme valtava enemmistö. Alkoon annettako puolueiden riistää parlamentarismiamme. Alkoon annettako puolueille yksinoikeutta puhua.

Näin lyhyessä puheenvuorossa en tietenkään voi tuoda koko ajatusrakennelmaani esille, mutta, jos ilmoitat, ystäväni, postilokerosi numeron, voin haluessasi kertoa lisää ajatuksistani ilman, että intimitteettisuojesi vaarantuu ja häiritsemmme muiden Kylkiraudan lukijoiden lukuloa. Kiitos Sinulle vielä kerran.

nassa kaivataan korkeimpien esimiesten osoittamaa työn arvostusta ja tukea. Tässä muodossa tapahtuvaa yhteishengen ja maanpuolustustahdon edistämistä useimmat komentajat näyttävätkin pitävän eräänä virka-asemaansa liittyvänä miellyttävänä velvollisuutena.

Henkilövalintojen ohella ovat tulossa ajankohtaisiksi myös seuraavan vuoden toimintasuunnitelmat. Kopioimalla entisiä ne syntyisivät nopeimmin, mutta tuskin vastaisivat parhaalla mahdollisella tavalla ajankohtaisia vaatimuksia ja mahdollisuuksia. Suunnitelmat pitäisi valmistella ajan kanssa. Muuten on vaarana, että niihin hetkellisen innostuksen vallassa sisällytetään tavoitteita monin verroin yli resurssien. Sotilaina meillä pitäisi olla erinomaiset edellytykset laatia myös järjestötoiminnassamme käyttökelpoiset suunnitelmat. Sellaiset, jotka ainakin pääosin toteutetaan, elleivät olosuhteet ratkaisevasti muutu.

Kadettikunnan toimintaa kokonaisuutena ajatellen olisi ilmeisen tarpeellista jälleen kerran arvioida uudelleen tehtävät ja niiden tärkeysjärjestys, jotta ne saataisiin vastaamaan nykyisiä olosuhteita ja ennen kaikkea yhdistyksen taloudellisia mahdollisuuksia. Rahoituspuolella lienee pakko hyväksyä se tosiasia, että aatteellisen yhdistyksemme jäsenmaksua voidaan nostaa enintään kustannustason kohoamisen suhteessa. Eräänä, tavallaan pakon sanelemana, ratkaisuna saattaisi tulla harkittavaksi Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiön ja kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön varojen tuntuva suuntaaminen Kadettikunnan toiminnan tukemiseen.

Puolestani Onnellista Vuotta 1975

Reino Waris

Kadettikunta r.y:n VUOSIKOKOUS

pidetään kuluvana vuotena maaliskuun 15. päivänä Kadettikoululla Santahaminassa.

Valtuuskunnan kokous alkaa klo 09.00 ja vuosikokous klo 13.30.

Vuosikokous pidetään tällä kertaa puitteiltaan arkisena työkokouksena, koska ensi vuonna Kadettikunnan täyttäessä 55 vuotta on taroituksen aikaan saada vuosikokouksesta tavanomaista juhlavampi tilaisuus.

Kadetti-piireille on lähetetty yksityiskohtaiset tiedot ja aineisto vuosikokousta varten sekä samalla pyydetty ilmoitukset virallisista edustajista ja muiden kokoukseen osallistuvien piirin jäsenten lukumääristä.

Hallitus

KADETTIPIIRIEN TOIMINTAA

TURVALLISUUSPOLITIIKAN OPETUSTA MYÖS KANSAKOULUIHIN

Turvallisuuspolitiikan ja erityisesti maanpuolustustietouden lisääminen koulunuorison parissa on jo jonkin aikaa ollut Helsingin Kadettiin tavoitteena ja toiminnan kohteena. Jotta päästäisiin vaikuttamaan riittävän aikaisin ja riittävän laajalla pohjalla on toiminta suunnattu kansakoululaisiin ja tietoisku naisopettajiin.

Olimme Santahaminassa Kadettikoululla 18.1.1975

Ilmoittautumista ja tulokahvittelua oli ilo katsella. Ennen klo 9:ää oli melkein sata (82) opettajaa, pääasiallisesti naisia kuten kutsujat olivat toivoneet, paikalla lauantaista vapaapäivästä huolimatta.

Piirin puheenjohtaja evl Martti Suhonen toivotteli vieraat tervetulleiksi todeten miten kiitollinen piiri on osallistumisesta ja Kadettikoulu tilaisuudesta saada luoda puitteet.

Aiheeseen iskeytyi yllä K Ruutu selvittäen "turvallisuutemme perusteita" Kadettikunta ry:n laatiman rainan, alustuksen ja keskustelun avulla.

Kadettikoulun esitteli evl P Parikka selvittäen havainnollisesti sisäänpääsyvaatimuksia ja opetusohjelmia. Yhteinen lounas nautittiin kadettien tapaan ja varusmieskoulutukseen perehdyttiin T Myyryläisen tuottaman elokuvan avulla. Paikoin ryöppyävää paneelikeskustelua johti maj M Savonjousi, ja Suomen osuutta YK:n rauhanturvaamistoiminnassa selvitti maj E Nieminen.

Osallistujien aktiivisuus oli kiitettävää. Kysymys kysymykseltä piiritettiin kaikki ammattimiehet: mitä määrää Pariisin rauhansopimus puolustusvoimien kokoonpanosta, onko palveluksesta kiellettyneiden määrä ongelmallinen, mitä tehdään jos "pillit soivat", onko meillä ohjuksia, miksi kaikki eivät pääse kertausharjoituksiin, miksi ei naisia oteta rauhanturvatehtäviin j n e.

Ja välillä vaihdettiin osia kysellen:

Kuuleuko koulunne opetusohjelmaan kiinteästi YK ja YYA tietoutta?

YYA tietoutta ei kansakouluasteella anneta ollenkaan. Sitä ei ole oppikirjoissa. Sopimuksen vuosipäivän aikaan etsitään tietoja sanomalehdistä.

YK tietoutta annetaan kyllä kiinteästi YK:n päivän tietämissä ja VI lk:lla historian tuntien yhteydessä. Ko. asia pitäisi saada kansalaistaidon oppikirjaan. YK-materiaalia tulee jonkin verran kouluihin mutta saisi tulla enemmän.

Mistä naisopettaja ja opettajakunta saa turvallisuuspolitiikan ja maanpuolustuksen tietonsa?

Valitettavasti ei melkein mistään. Jostain lehdistä ja televisiosta (usein väärää). Erilaisista esitteistä ja hyvin harvoilta kursseilta.

Selvitetäänkö kouluikäisille käsitteitä: itsenäisyys, puolueettomuus, kansallinen, kansainvälinen, yhteiskunnallinen, turvallisuuspolitiikka, maanpuolustus ja jos niin missä yhteydessä?

Kyllä, Kansalaistaidon ja yhteiskuntaopin tunneilla sekä myös monissa muissa yhteyksissä mm. juhlapäivinä ja teemaviikoilla. I-VI luokilla on käsittely vähäistä. Kansalaiskoulu luokilla selvitetään näitä käsitteitä useassa yhteydessä.

Onko maanpuolustuksesta vaikea puhua ja keskustella kouluikäisten kanssa?

Ei ole, koska lapset ymmärtävät, että yhtä hyvin kuin koti on isänmaakin loukkaamaton. Samoin kuin perheenjäsenetkin ovat yhtämieltä siitä, että koti on turvallisin ja paras paikka maailmassa, pitää isänmaankin pystyä turvaamaan kansalaistensa rauhallinen ja itsenäinen elämä. Tähän opetuksen tarvitsimme tietoa ja materiaalia.

Koska viimeksi yhteisössänne keskusteltiin isänmaasta ja missä mielessä?

Viimeksi eilen (17.1.) ulkoministerin kummallisen lausunnon johdosta. Yleensä keskustelemme "harva se päivä" huolestuneena isänmaan tulevaisuudesta.

Tuntuisiko luonnottomalle, että sotilasammattin edustaja esiintyisi esitelmöitsijänä koulussa?

Ehdottomasti ei. Päinvastoin sopivalta, vieläpä virkapuvussaan.

Millainen opetuksellinen arvo on täällä esitetyllä "Turvallisuutemme peruskivet"-rainalla?

Se oli havainnollinen, lapsentajuinen ja mielenkiintoinen. Erittäin hyvä kansakoulujenkin opetus- ja havaintomateriaaliksi.

Miksi maanpuolustusopetusta tulisi tai ei tulisi lisätä?

SE TULISI ALOITTA A.

Viimeinen vastaus sisälsi myös selvittävän osan. Mutta pidän aiheellisena lopettaa tähän ja tehdä vielä yhden kysymyksen.

Milloin on kouluissamme ensimmäisen kerran MAANPUOLUSTUKSEN TEEMAPÄIVÄ?

Vastaukset pyydän osoittamaan tämän lehden päätoimittajalle, jotta voisimme toimia tiedonvälittäjinä.

Pentti Palmu

Miksi maanpuolustus opetusta tulisi/ei tulisi lisätä?

Aino Suhonen

Se tulisi aloittaa! Itsenäisyyden säilymisen vuoksi! Maanpuolustusopetuksessa kansakouluasteella olisi painopisteen oltava lähinnä henkisen maanpuolustuksen ja isänmaallisen kasvatuksen linjoilla. Siinä tulisi hakea tästä suomalaisuudesta, Suomesta ne syyt, miksi tätä maata kannattaa puolustaa, tehdä olot täällä sellaisiksi, että tätä maata ei hevin vaihtaisi toiseen.

Oikea isänmaanrakkaus tulee herättää lapsissa. Lapset pitäisi opettaa kunnioittamaan aikaisempien sukupolvien rauhan ja sodan toimissa tehtyä työtä itsenäisyyden luomiseksi.

Poikalapsiin uppoaa murheellisen hyvän "pum-pum-pum"-väkivalta. Militarismi ja patriotismi on pidettävä erossa toisistaan, mutta informaatiota puolustusvoimista tulisi kansakoulussa jakaa niin myönteisessä hengessä, että nuoret miehet aikanaan riemumielin astuisivat "inttiin". Nuorihan uskoo kaiken sen, mitä hänelle lapsena on opetettu. Tietoa eli opetusta on annettava isänmaan säilymisen vuoksi.

Kaikissa niissä kouluissa Neuvostoliitossa, joissa olen käynyt, on koulun ala aulan seinässä ulkea kuva punasotilaasta. Lukukirjassa on myös kertomuksia uroteoista. Näin opetetaan armeijan kunnioittamista.

Heräteravaaja

Myös alukset puolustuslaitokselle kuuluvat ohjelmaamme

OY FISKARS AB
TURUN VENEVEISTÄMÖ
20810 Turku 81, Pihlajaniemi

VAAKUNATORNI JA LIPPUSEPPELE KUUSANKOSKEN KIRJASTOSSA

Perjantaina 3. päivänä tammikuuta klo 10.30 hieman ennen Kuusankosken Kaupunginkirjaston aukioloajan alkua kokoontui joukko Kymenläänin ja Kuusankosken kaupungin luottamushenkilöitä sekä maanpuolustuksen harrastajia maaherra Esko E Peltosen johdolla kirjastoon. Ohikulkijat kuulivat vanhan Uudenmaan Jääkäripataljoonan marssin sävelten tunkeutuvan rakennuksesta, kun Kouvolan Varuskuntasoihtokunta musiikkikapteeni Uuno Kuparisen johdolla aloitti maanpuolustusnäyttelyn avauksellisuuden.

Ennenkuin tähän tilanteeseen päästiin, oli Kouvolan Kadetti-piirin hallitus tehnyt päätöksen näyttelyn järjestämisestä, oli etsitty sopivaa näyttelypaikkaa ja mietitty aihetta. Näyttelyn järjestäjät olivat käyneet esittäytymässä kirjastossa, neuvotelleet, kirjoittelleet, soitelleet ja käyneet Sotamuseossa, Pääesikunnassa, Sotilaskotiliitossa ja Kadettikunnassa. Raskaimman työtaakan oli kantanut näyttelyjaoston puheenjohtajan, majuri Matti Tykän lisäksi yliluutnantti Matti Liikkanen ja Kouvolan Sotilaskotiyhdistys ry:n osalta rouvat Maila Liimatainen ja Kaarina Kosonen.

Tervehtiessään näyttelyä kaupunginjohtaja Eero Salmenoja totesi, että vaikka Kuusankoski on joka puolelta varuskuntien ympäröimä, Puolustusvoimat eivät ole liian usein esittäytyneet kaupungissa. Tämän vuoksi hän toivotti tervetulleeksi avatun näyttelyn ja kiitti Kadetti-piiriä henkilökuntajärjestönä näyttelyn tuomisesta paikkakunnalle.

Avauspuheessaan Kouvolan Kadetti-piirin puheenjohtaja esitteli näyttelyn, jonka tunnuksena on "Näissä merkeissä". Se sisälsi vaakunatunnusten lisäksi kuvat joukko-osastojen lipuista, arvomerkkitaulut, kuvataulut sotilasurheilumerkeistä, aselaji- ja koulutushaaramerkit sekä suomalaisen YK-soturin tunnukset. Katseen vangitsivat myös Sotilaskotiliiton ansiomerkit.

Näyttelyn 5 nukkea kantoivat yllään läpileikkausta sotilaspuvun vaiheista itsenäisyytemme ajalta sekä nykyisen sotilaskotisisaren puvun. 41 valokuvan voimin esitettiin sotilaskotisisaren, varusmiehen ja YK-soturin arkea ja juhlaa.

Käytännön merkitystä omasivat näyttelystä saadut lykkäykshaku-, vapaaehtoiseen palvelukseen pyrkimis- ja YK-joukkoon hakulomakkeet, Varusmieheksi-kirjanen sekä erilaiset esitteet. "Vihreiden sisarten läsnäolo va-

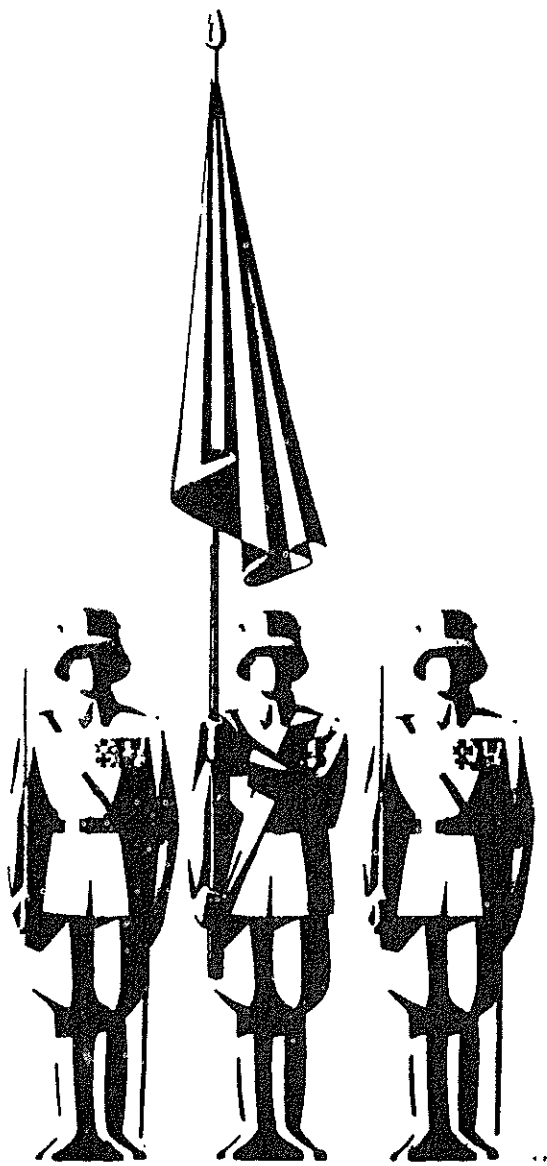
rusmiehen harjoituksissa ei ole toisarvoinen seikka tai nykyisen herkän polven hellimistä. Kysymys on harjoitustilanteen ja vielä tärkeämpänä mahdollisen kriisitilanteen luonnollisesta ja järkevästä hoitamisesta, majuri Kari Norkola totesi avauspuheessaan. Hän piti naisten asevelvollisuutta tai vastaavaa yhteiskunnallista palvelumuotoa suositeltavana käyttöönottettavaksi naisten saattamiseksi samanarvoiseen asemaan miesten kanssa kotiensa suojelemisessa.

Kiittäessään kirjastonhoitaja Raija Wessmannia tuesta järjestelyissä majuri Norkola sanoi kirjastojen kasvaneen paikallisiksi kulttuurikeskuksiksi, jotka palveluksiansa monipuolisuudella pystyvät rikastuttamaan vaikutuspiirinsä ihmisten elämää.

Kuutisenkymmentä kutsuvierasta sai avauksellisuuden nauttia reippaan sotilasmusiikin lisäksi perinteisestä vihreiden sisarten tarjoamasta kahvista ja mukeista. "Näissä merkeissä" näyttely tulee olemaan kirjastonkäyttäjien nähtävillä koko tammikuun ajan. Kuukauden puolella välissä vaihdetaan osa sen kuvista uusiin. Iltaisin vierailevat järjestäjien edustajat näyttelyssä vastailemassa yleisön kysymyksiin.

"Sattuma"

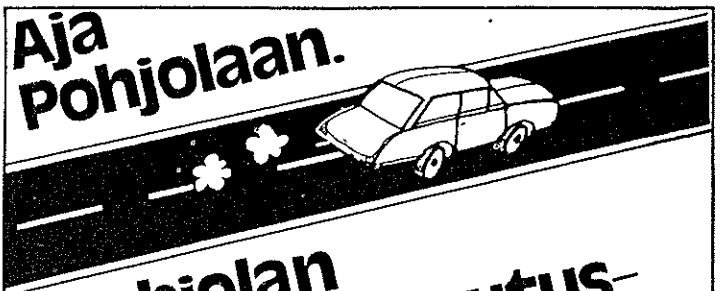

adresseja

Onnittelu- ja suruadresseja tekstattuna, adressikansia, pienoisadresseja, kiitos- ja kutsukortteja, kortteja ilman tekstiä, joulu- ja pöytäkortteja.

SUOMEN
MARSALKKA MANNERHEIMIN
KADETTISÄÄTIÖ

Aja
Pohjolaan.

Pohjolan
liikennevakuutus-
maksut ovat nyt
merkittävässä
ajoneuvoryhmissä
5-23%
edullisemmat
kuin muilla
yhtiöillä.

Sanomalehdet
Aikakauslehdet
Kuumaliimatutkirjat
4-väri esitteet

LOIMAAN
KIRJAPAINO

32200 Loimaa puh. 923-3232

TUE VERIPALVELUA

NESTE OY

Raha-asioitten joustavaan hoitoon

SHEKKI 3

SHEKKI
1a-0743501
HELSINGIN OSAKEPANKKI
Maksakaa tästä shekistä kenelle
JUSSI JUUREVA
Määrä 532,89
Tilisiätteen nimi
Käyttötarkoitus
Matti Käteva
16.2.19XX
OY LAATU

Shekki-asioitten joustavaan hoitoon

Helsingin Osakepankki

palvelupankki

konttoreita kautta maan

ITSE ASIASTA

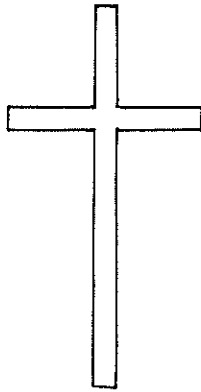
Ylennetty kenraalimajuriksi Syrjä Pentti Heikki	27.k.	1.1.1975	Sistonen Juusi Juhani	51.k.	1.1.1975
			Tirkkonen Seppo Aulis	51.k.	1.1.1975
			Halttunen Toivo Johannes	51.k.	1.2.1975
Ylennetty everstiksi Niiranen Toivo Sakari	28.k.	1.1.1975	Hirviniemi Esko Ensio	51.k.	1.2.1975
			Utriainen Erkki Juhani	51.k.	1.2.1975
Ylennetty everstiluutnantiksi Hänninen Aaro Arvid	34.k.	1.1.1975	Ylennetty kapteeniluutnantiksi Voutilainen Väinö Ilmari	36.mek.	1.1.1975
Kolkka Erkki Olavi	40.k.	1.1.1975			
Rönkkönen Teuvo Kalervo	26.mek.	1.1.1975	Ylennetty yliluutnantiksi		
Siljander Eero Olavi	35.k.	1.1.1975	Arola Markku Erik	56.k.	1.1.1975
Sirkiä Lauri Kalevi	36.k.	1.1.1975	Friman Tapani Kalervo	56.k.	1.1.1975
Aatolainen Jaakko Juhani	42.k.	1.2.1975	Hartman Tuomo Aslak	56.k.	1.1.1975
Santalahti Paavo Tapio	41.k.	1.2.1975	Heimlader Urpo Uolevi	56.k.	1.1.1975
Vaittinen Raimo Ilmo Kalevi	40.k.	1.2.1975	Hyötiäinen Toivo Olavi	56.k.	1.1.1975
			Kalliopuska Kauko Juhani	56.k.	1.1.1975
Ylennetty majuriksi Kilpinen Asko Olavi	32.mek.	1.1.1975	Kantola Heikki Jorma	56.k.	1.1.1975
Knuutila Jukka Sakari	32.mek.	1.1.1975	Kaskiaho Keijo Pekka Olavi	56.k.	1.1.1975
Lehtonen Matti Johannes	47.k.	1.1.1975	Nieminen Antti Oiva Johannes	56.k.	1.1.1975
Rautiainen Aimo Tapani	44.k.	1.1.1975	Puonti Pertti Juhani	56.k.	1.1.1975
Räty Antti Johannes	44.k.	1.1.1975	Ronkainen Raimo Matias	56.k.	1.1.1975
Järviä Pentti Aukusti	46.k.	1.2.1975	Saukkonen Markku Juhani	56.k.	1.1.1975
Kaasalainen Erkki Tobias	46.k.	1.2.1975	Wahlroos Antti Matias	56.k.	1.1.1975
von Konow Aslak Olavi	45.k.	1.2.1975	Aronen Jaakko Ilmari	56.k.	1.1.1975
Närhi Matti Kustaa	48.k.	1.2.1975	Mattila Seppo Juhani	56.k.	1.2.1975
Tanskanen Seppo Tapio	48.k.	1.2.1975	Pallasvirta Jouni Ilari	56.k.	1.2.1975
Vilen Heikki Holger	46.k.	1.2.1975	Rautoma Kalle-Kustaa	41.mek.	1.2.1975
Wirkkula Simo Rainer Samuel	45.k.	1.2.1975	Myönnetty ero		
Ylennetty komentajakapteeniksi Lahnaviiki Valeni Juhani	27.mek.	1.2.1975	Evl Purhonen Aarre Onni	25.k.	1.1.1975
			Evl Vesterinen Mauri	27.k.	1.2.1975
			Evl Kantakoski Pekka Johannes	29.k.	1.3.1975
			Kom Leskinen Veikko Edvard	22.mek.	1.3.1975
Ylennetty kapteeniksi Haikio Jarmo Johannes	51.k.	1.1.1975	Maj Paloheimo Antti Kaarlo Juhani	42.k.	1.1.1975
Happonen Eino Antti	51.k.	1.1.1975	Maj Näkki Paavo Johannes	38.k.	1.1.1975
Hult Heikki Ilmari	51.k.	1.1.1975	Komkapt Kallio Erkki Juhani	27.mek.	1.1.1975
Kettunen Ossi Kalevi	51.k.	1.1.1975	Kapt Norvio Lauri Juhani	51.k.	1.2.1975
Kiiski Seppo Tapio	51.k.	1.1.1975	kapt. Sarvanto Pekka Jori Ilmari	50.k.	1.3.1975
Linko Reino Olavi	51.k.	1.1.1975	Ylil Kurkivuori Timo Nyyrikki	37.mek.	1.1.1975
Muhonen Veli Ensio	51.k.	1.1.1975	Ylil Nykänen Niilo Antero	38.mek.	1.2.1975
Pöytynen Markku Untamo	51.k.	1.1.1975	Ltn Hyvärinen Paulus Martti	58.k.	1.1.1975
Rytty Esko Heikki	51.k.	1.1.1975	Ltn Alanne Hannu Kalevi	58.k.	1.2.1975
			Ltn Hytönen Raimo Erkki	58.k.	1.2.1975

Mikkelissä pitää talvilomailijakin "päämajaa"

Mars. Joukolla mukaan.
Marskin maineikkaisiin
maisemiin.

Mikkeli
– on perinteitä

Everstiluutnantti
SONCK
LARS HJALMAR
s. 15.7.1903
k. 21.12.1974
Kad. n:o 387
7. kurssi

Majuri ERICSSON
GUNNAR ALEXANDER
s. 8.1.1897
k. 2.2.1975
Kad.n:o 36
1.kurssi

Majuri
KORPIKOSKI
ERKKI SAKARI
s. 21.11.1905
k. 26.12.1974
Kad. n:o 532
9. kurssi

Majuri
TENHUNEN
ERKKI KAARLO
s. 22.1.1905
k.2.2.1975
Kad.n:o 965
15. kurssi

LAPPEENRANTA

**Vireä ja vilkas
matkailukaupunki**

Talvella kaupunki ympäristöineen tarjoaa
mitä vaihtelevimpia mahdollisuuksia
ulkoilulle ja laturetkille

Valaistu retkeilyrata —
hyvät majoitusmahdollisuudet

LAPUAN KAUPPALA

LOVIISAN KAUPUNKI

MÄNTSÄLÄN KUNTA

NAANTALIN KAUPUNKI

OY ALGOL AB
Helsinki
OSAKEYHTIÖ G H H AKTIEBOLAGET
Hitsaajankatu 12
00810 Helsinki 81

HOTELLI HAAGA
Helsinki

KAISU HEIKKILÄ
Kalevantie 7
Tampere

HELSINGIN PUHELINYHDISTYS
Puhelinsoitto – Ajan voitto

**RAKENNUSINSINÖÖRITOIMISTO
KONTIO JA ANTTILA**
Teiskontie 24 F
33540 Tampere 54
puh. 931-611820

OY MERIKIITO AB
Helsinki

**ORION YNTYMÄ OY
LÄÄKETEHDAS ORION**
Helsinki

PIIPPO OY
Lempäälä

PAPERI-HUOLTO OY
Helsinki

OY RAKENNUSPARTIO
Hamina-Helsinki-Karkkila

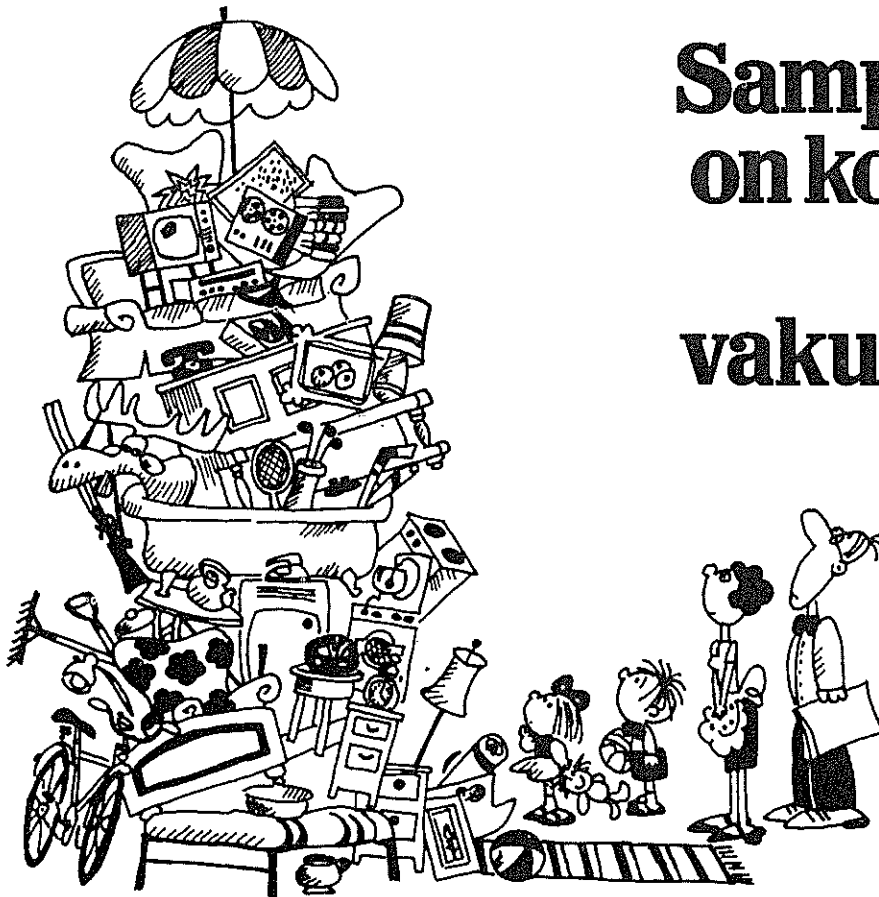
OY SKF AB
Helsinki

SUOMEN HYPOTEEKKIYHDISTYS
Helsinki

SUOMEN SELLULOOSAYHDISTYS
Helsinki

SÄHKÖHIILI OY
Karjaa

UIMAHALLITALO
Pirkankatu 10-12
33230 Tampere 23
Puh. 931-29460

**Sampo-Tarmolla
on kotivakuutus,
jolla voitte
vakuuttaa kodin,
perheen ja
vieläpä
huvilankin.**

SAMPO-TARMO

SOK-järjestö on pu
keuteen ja vapaa
yhteenliittymä. se
jestö.

i, yksityiseen omistuso
perustuva taloudellinen
itaa tukeva kansalaisjär-

Monien maamme liikelaitosten tavoin SOK-järjestö on huomatta-
valla tavalla mukana vapaaehtoisen maanpuolustustyön tuke-
misessa. Eräs muoto tästä tuesta on osallistuminen maanpuolustu-
sasiaa lähellä olevien lehtien julkaisemiseen ilmoittajana. Monet
aselajilehdet, kantahenkilökunnan omat ammattijulkaisut - näiden
joukossa myös Kylkirauta - sekä sotakoulujen kurssijulkaisut ovat
vuosien mittaan saaneet sivuilleen SOK:n ilmoituksen.

Maanpuolustus on osa isänmaan asiaa, siksi oikean asenteen ja
kansalaishengen vaaliminen kuuluvat merkittävänä osana SOK-
osuuskauppajärjestön työkenttään nyt ja tulevaisuudessa.

SOK haluaa samalla esittää Kylkirauta-lehdelle onnittelunsa juhla-
vuoden johdosta.

70
VUOTTA
SOK OSUUSKAUPAT **SOKOS**